

**TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS
BIRUTĖS BALTRUŠAITYTĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

VEIKLOS ATASKAITA

2020

TURINYS

VADOVO ŽODIS	3
I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS.....	4
II. BENDROJI BIBLIOTEKOS FIZINIŲ VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA.....	6
III. KULTŪRINĖS – EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS	11
IV. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA.....	19
V. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS, SIEKiant tobulinti paslaugas.....	27
VI. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ.....	34
VII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS.....	37
VIII. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA.....	47
IX. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS.....	49
X. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ.....	51
XI. FINANSAVIMAS.....	52
XII. IŠVADOS.....	53
Ataskaitą rašė	55

VADOVO ŽODIS

Praėję metai įrodė, kad biblioteka gali prisitaikyti ir pritaikyti savo veiklas visomis situacijomis. Paskelbtas karantinas įveiklino 3D spausdintuvus, o renginius ir parodas perkėlė į virtualią erdvę. Dažnu atveju - tai net didesnis plusas, nes susitikimus su rašytojais stebėjo ne tik mūsų miesto, bet ir visos Lietuvos gyventojai. Tą rodo gyvų transliacijų prisijungimai ir peržiūros.

Karantinas ir sugriežtinta vartotojų aptarnavimo tvarka davė ir neigiamų rezultatų: sumažėjo lankytojų, registruotų vartotojų, neįvykdyti projektai ar pakeistas jų pobūdis, perkelti į virtualią erdvę.

Ant Viešosios bibliotekos pastato stogo įrengta fotovoltinė saulės elektrinė, į pabaigą eina bibliotekos priestato projektavimo darbai. Jeigu bus gautas finansavimas - išsispręs Vaikų literatūros skyriaus perkėlimo klausimas. Tauragės rajono Gaurės seniūnijos ir rajono savivaldybės lėšomis suremontuotos Kunigiškių kaimo filialo patalpos, bibliotekos lėšomis nupirkti nauji baldai. Naujas lentynas gavo Kęščių, Dapkiškių, Gaurės kaimų filialai, pastarajai nupirkti ir laisvalaikio baldai.

Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka mūsų rajono bibliotekas aprūpino 93 vnt. kompiuterinės technikos už 37 411,10 Eur.: atnaujinti viešosios interneto prieigos taškai Adakavo, Baltrušaičių, Gaurės, Dapkiškių, Eičių, Lomių, Mažonų kaimų filialuose.

Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija 2020 m. skyrė beveik dvigubą finansavimą 65 430 Eur. (pradžioje metų – 37663 Eur. ir gegužės birželio mėn. papildomai – 27767 Eur.). Tai leido papildyti bibliotekos fondą 7 315 fiz vnt dokumentų (2019 m. – 4 074 fiz vnt. dokumentų).

Asociacijos „Langas į ateitį“ projekto „Prisijungusi Lietuva“ dėka apmokyti 530 gyventojų. Iš viso mokymus veda 9 lektoriai iš Viešosios bibliotekos ir filialų.

Bendradarbiavimas su ugdymo įstaigomis, Visuomenės sveikatos biuru, Trečiojo amžiaus universitetu bei kitomis įstaigomis ir organizacijomis leido praplėsti lankytojų akiratį.

Karantinas ataskaitiniais metais nebuvo mūsų priešas. Jis išlaisvino darbuotojų fantaziją ir išmonę. O mūsų skaitytojai įrodo, kad knygos – viena iš gelbėjimosi priemonių nuo karantino.

Meilutė Parnarauskienė
Tauragės rajono savivaldybės
Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos direktorė

I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

Bibliotekų tinklas

Rajone yra 27 bibliotekos:

- Viešoji biblioteka
- Miesto filialai – 2;
- Kaimų filialai – 24.

2020 m. vienai rajono bibliotekai teko 1488 gyventojai (2019 m. – 1418 gyventojai). Vienai kaimo bibliotekai vidutiniškai teko 710 (2019 m. – 632), Tauragės mieste vienai bibliotekai teko 10760 gyventojų (2019 m. – 10836).

Tinklo ir paslaugų prieinamumo pokyčiai

- Uždaryta filialų – 0;
- Atidaryta filialų – 0;
- Sujungta filialų - 0

Tauragės rajono savivaldybės administracijos Centralizuotos vidaus audito tarnybos vidaus auditorė (vyr. specialistė) Ona Toliušienė atliko Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos filialų, esančių mažesnėse kaimiškose vietovėse, paslaugų teikimo apimčių 2019 m. laikotarpiu auditą. Išanalizuotos ir įvertintos Dacijonų, Dapkiškių, Dauglaukio, Kęščių, Norkiškės, Pilsūdų, Sartininkų, Šakviečio, Trepų ir Visbarų kaimų filialų veiklos apimtys, prieinamumas, pasiekiamumas, lankomumas ir paklausa. Atsižvelgiant į gyventojų mažėjimo tendencijas bei siekiant optimalaus ir racionalaus sąnaudų naudojimo, rekomenduota peržiūrėti ir iš naujo perskirstyti filialams priskiriamas aptarnaujamas teritorijas, apsvarstyti ir įvertinti Visbarų, Šakviečio filialų veikimo galimybes, apsvarstyti Pilsūdų ir Trepų filialų darbuotojų 0,75 etato krūvius sumažinti iki 0,5 etato.

2020 m. 0,5 etato dirbo Norkiškės ir Visbarų, 0,75 etato Baltrušaičių, Eičių, Kęščių, Kunigiškių, Pilsūdų, Šakviečio, Trepų kaimų filialų darbuotojai.

Nuo 2020 m. birželio 1 d., darbuotojai išėjus į užtarnautą poilsį, nedirbo Eičių kaimo filialas. Naujas darbuotojas į darbą priimtas nebuvo dėl Savivaldybės ketinimų filialą perduoti bendruomenei.

2020 m. pagal Kultūros pasą gauta teisė vykdyti veiklas (LEGO robotikos užsiėmimus, „Batuoto katino“ lėlių teatro veikla, piešimo ant smėlio edukacija).

Nestacionarus gyventojų aptarnavimas

2020 m. nestacionaraus gyventojų aptarnavimo formos nesikeitė. Rajone dirbo 2 paslaugų punktai: Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius (dirbantis ne Viešosios bibliotekos patalpose) ir Mažonų kaimo filialo kilnojamoji bibliotekėlė Sungailiškių kaimo bendruomenės namuose. Sungailiškių bendruomenės pirmininkė

išduoda knygas savo bendruomenės nariams ir kaimo gyventojams, kurie yra Mažonų filialo skaitytojai.

Viešojoje bibliotekoje 6 knygnešiai, aptarnavo 39 vartotojus, jiems nunešė 556 leidinius, filialuose buvo 98 knygnešiai (Kaimo filialuose - 75, miesto filialuose – 23).

Knygnešystė suaktyvėjo ir tapo populiarese karantino metu dirbant bekontaktiu būdu. Bibliotekininkės su knygnešių aptarnaujamais vartotojais, telefonu ar el. priemonėmis aptaria pageidaujamą literatūrą. Pagal Viešosios bibliotekos direktorės 2020 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. VI – 41 patvirtintą „Neįgalių ir pagyvenusių vartotojų aptarnavimo bibliotekose tvarką“ neįgalieji ir pagyvenę vartotojai namuose aptarnaujami kartą per mėnesį pirmą mėnesio trečiadienį.

Paslaugų prieinamumas asmenims turintiems negalią

Rajono bibliotekose registruoti 283 neįgalūs vartotojai (Viešoji biblioteka aptarnavo 79, filialai - 204 neįgalius vartotojus). Iš 951 pagyvenusio vartotojo, 331 registruotas Viešojoje bibliotekoje, 620 - filialuose.

Fizinę judėjimo negalią turintys asmenys laisvai gali patekti į Viešąją biblioteką, VB Vaikų literatūros skyrių, Dacijonų, Lauksargių, Lomių, Taurų, Žygaičių kaimų filialų patalpas. Į kitų filialų patalpas patekimas komplikuotas, bet darbuotojos, neįgaliųjų šeimų nariai, savanoriai stengiasi patenkinti jų poreikius.

Specializuotos kompiuterinės įrangos, pritaikytos regėjimo negalią turintiems asmenims, rajono bibliotekos neturi. Standartiniai nustatymai (šrifto, ikonų didinimo, kontrasto reguliavimo ir t.t.) yra visuose kompiuteriuose.

Pasiekimai, trūkumai ir problemos, susijusios su paslaugų prieinamumu

Biblioteka visados eina į priekį – su mokymais, paslaugų kokybe ir kompetentingais darbuotojais. Net ir gaudami nedidelius atlyginimus, nestabdome veiklos ir visada į kiekvieną vartotoją žiūrime kaip į patį svarbiausią. 2020 m. buvo sudėtingi, nes karantinas buvo sustabdęs bibliotekos veiklą kovo – balandžio mėnesiais, o antrojo karantino paskelbimo metu perėjome prie naujo – bekontaktio - vartotojų aptarnavimo būdo. Tai kiek sumažino vartotojų skaičių, tačiau ir įrodė, kad bibliotekos – vienos reikalingiausių įstaigų, kurios paslaugų reikia ir kasdien, ir įvairių. 2020 m. pirmojo karantino laikotarpiu kaimų filialų ir kai kuriems viešosios bibliotekos darbuotojams buvo paskelbtos prastovos. Mažas patalpų plotas, vaikų literatūros skyrius yra visiškai kitoje vietoje, todėl kartais sudėtinga organizuoti bendras veiklas. Problema išlieka ir kaimų filialų patalpos. Norint, kad bibliotekos būtų bendruomenių traukos centrai, reikia investuoti į interjerus. Metų pabaigoje visos filialų patalpos perduodamos pagal panaudos sutartis iš seniūnijų Viešosios bibliotekos žiniai. Tai gali apsunkinti patalpų administravimą.

Atnaujinti VIPT kompiuteriai ir nauja įranga leidžia gerinti paslaugų kokybę. Bet reikia nebijoti pripažinti, kad pritrūksta darbuotojų kvalifikacijos.

Ne į visus filialus gali patekti žmonėms su negalia.

II. BENDROJI BIBLIOTEKOS FIZINIŲ VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

Gyventojų sutelkimas bibliotekose

Biblioteka	Gyventojai			Vartotojai			Aptarnaujama %	
	2019	2020	+ -	2019	2020	+ -	2019	2020
Adakavo	940	965	+25	225	204	-21	24	21,1
Baltrušaičių	645	637	-8	133	126	-7	21	19,8
Batakių	495	459	-36	220	214	-6	44	46,6
Dacijonų	603	604	+1	223	217	-6	37	35,9
Dapkiškių	626	661	+35	193	196	3	31	29,7
Dauglaukio	521	535	+14	204	221	17	39	41,3
Eičių	436	337	-99	80	46	-34	18	13,6
Eidintų	478	448	-30	192	190	-2	40	42,4
Gaurės	702	692	-10	265	241	-24	38	34,8
Kęščių	780	852	+72	129	172	43	17	20,2
Kunigiškių	624	632	+8	116	111	-5	19	17,6
Lauksargių	1035	1215	+180	275	267	-8	27	22,0
Lomių	490	403	-87	222	232	10	45	57,6
Mažonų	750	877	+127	239	220	-19	32	25,1
Norkaičių	721	838	+117	255	259	4	35	30,9
Norkiškės	407	397	-10	85	95	10	21	23,9
Pagramančio	529	692	+163	199	136	-63	38	19,7
Pilsūdų	426	565	+139	146	144	-2	34	25,5
Sartininkų	655	812	+157	327	291	-36	50	35,8
Šakviečio	345	370	+25	108	109	1	31	29,5
Taurų	1614	2348	+734	388	337	-51	24	14,4
Trepų	467	460	-7	196	198	2	42	43,0
Visbarų	200	267	+67	101	136	35	51	50,9
Žygaičių	685	985	+300	271	270	-1	40	27,4
Kaimuose	15174	17051	+1877	4792	4632	-160	32	27,2
A. Vymerio	2141	2118	-23	388	442	+54	18	20,9
VB	19531	19402	-241	3695	3300	-395	19	17,0
Tauragėje	21672	21520	-264	4083	3742	-341	19	17,3
Skaudivilės m.	1444	1596	+152	491	517	+26	34	32,4
Viso rajone	38290	40167	+1765	9366	8891	-475	25	22,1

2020 m. Tauragės rajone gyveno 1765 gyventojais daugiau. Tauragės mieste gyveno 54 % rajono gyventojų, kaimo vietovėse 42 % rajono gyventojų, Skaudivilėje - 4 %. Rajono gyventojai, ypač jaunos šeimos, išvažiuoja gyventi į kaimo vietoves.

Bibliotekose lankėsi 17 % Tauragės miesto, 27 % kaimo ir 22 % rajono gyventojų. Daugiausiai gyventojų skaitė Lomių (57,6 %), Visbarų (50,9 %), Batakių (46,6 %) kaimų filialuose. Mažiausiai gyventojų lankėsi Eičių (13,6 %), Taurų (14,4 %), Kunigiškių (17,6 %) kaimų filialuose.

2020 m. dėl karantino metu uždarytų bibliotekų, apribotos veiklos, rajono bibliotekose lankėsi 8891 vartotojas, 475 vartotojais mažiau, negu 2019 m. Viešojoje bibliotekoje užregistruota 395, kaimų filialuose 160 vartotojų mažiau, miesto filialuose 80 vartotojų daugiau. 43 vartotojais daugiau lankėsi Kęščių, 35 vartotojais daugiau Visbarų kaimo filialuose. Dėl darbuotojos ligos Pagramantyje užregistruota 63 vartotojais mažiau, Taurų kaimo filiale dėl Vaikų dienos centro veiklos apribojimų užregistruota 51 vartotoju mažiau. Viešojoje bibliotekoje lankėsi 70, VB Vaikų literatūros skyriuje 325 vartotojais mažiau.

Vartotojai vaikai	2019	2020	+-
VB	1273	1067	-206
MF	330	380	+50
KF	1222	1093	-129
Rajone	2825	2540	-285

Gyventojų vaikų skaičius rajone keitėsi nežymiai. Lietuvos statistikos departamento duomenis 2020 m. Tauragės rajone gyveno 5589 gyventojai vaikai, 19 mažiau, negu 2019 m. Vaikai sudarė 13,9 % rajono gyventojų. Rajone vaikus aptarnavo Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius, A. Vymerio, Skaudvilės miesto ir 24 kaimo filialai. VB ir jos filialų paslaugomis naudojasi 45,4 % rajono gyventojų vaikų.

Dėl COVID pandemijos, 2020 m. VB ir jos filialuose įregistruota 2540 vartotojų vaikų, 285 mažiau, negu 2019 m. Viešojoje bibliotekoje lankėsi 1067 (-206), miesto filialuose 380 (+50), kaimo filialuose 1093 (-129). Vartotojai vaikai sudarė 28,6 % visų rajono vartotojų.

Perregistruoti vartotojai	2019	2020	+-
VB	2819	2854	+35
MF	770	836	+66
KF	4181	4093	-88
Rajone	7770	7783	+13
Nauji vartotojai	2019	2020	+-
VB	876	446	-430
MF	109	123	+14
KF	611	539	-72
Rajone	1596	1108	-488

2020 m. nauji rajono bibliotekų vartotojai sudarė 14,2 % perregistruotų vartotojų. Dėl karantino ir apribotų veiklų į bibliotekas atėjo 488 naujais vartotojais mažiau.

Fizinių vartotojų sudėtis

2020 m. vartotojai vaikai sudarė 29 %, moksleiviai (10 – 12 kl.) - 10 %, studentai – 4 % visų vartotojų. LIBIS programoje sukurta grupė „Kiti“ sudaro 24 %. Rajono bibliotekose tarnautojai sudarė 12 % visų vartotojų, pagyvenę – 11 %, bedarbiai - 4 %, ūkininkai – 2 % verslininkai – 1 %. Per metus 1 % sumažėjo vartotojų vaikų ir moksleivių grupės, 1 % padidėjo pagyvenusių vartotojų ir tarnautojų grupės, kitos grupės nesikeitė.

Vartotojų sudėtis	VB	MF	KF	Rajone	%
Vaikai	1067	380	1093	2540	29
Moksleiviai (10 – 12 kl.)	300	123	441	864	10
Studentai	142	53	165	360	4
Neįgalūs	79	21	183	283	3
Pagyvenę	331	68	552	951	11
Bedarbiai	68	56	264	388	4
Tarnautojai	330	126	651	1107	12
Ūkininkai	7	6	134	147	2
Verslininkai	47	9	58	114	1
Kiti	929	117	1091	2137	24
Iš viso :	3300	959	4632	8891	100

Kiekvienos skaitytojų grupės naudojimosi bibliotekos paslaugomis analizė

Apsilankymai	2019	2020	+ -
VB	52832	38813	-14019
MF	11278	7734	-3544
KF	79809	45767	-34042
Rajone	143919	92314	-51605

2020 m. dėl karantino sumažėjus vartotojų, rajono bibliotekose 51605 sumažėjo apsilankymų, bibliotekose buvo 92314 lankytojų (2019 m. - 143919). Lankytojų mažiau buvo visose bibliotekose, išskyrus Visbarų kaimo filialą (+143). Daugiausia lankytojų sumažėjo Mažonų (-5013), Lomių (-2696), Gaurės (-2611) kaimų, A. Vymerio miesto (-2650) filialuose, Viešosios bibliotekos aptarnavimo skyriuose (-8260).

Lankomumas	2019	2020	+ -
VB	14	11,8	-2,2
MF	13	8,1	-4,9
KF	17	9,9	-7,1
Rajone	15	10,4	-4,6

Visų rajono bibliotekų lankomumas sumažėjo. Rajone sumažėjo nuo 15 iki 10,4, Viešojoje bibliotekoje sumažėjo nuo 14 iki 11,8, Miesto filialuose nuo 13 iki 8,1, kaimų filialuose nuo 17 iki 9,9.

Išduotis	2019	2020	+ -
VB	72759	62691	-10068
MF	14192	8985	-5207
KF	94775	73345	-21430
Rajone	181726	145021	-36705

2020 m. išduota 145021 fiz. vnt. arba 36705 fiz. vnt. dokumentų mažiau (2019 m. - 181726 fiz. vnt.). Vidutiniškai viename miesto filiale išduota 4493 fiz. vnt. (2019 m. - 7096 fiz. vnt.), viename kaimo filiale – 3056 fiz. vnt. (2019 m. - 3948 fiz. vnt.).

Išduotis į namus ir vietoje						
	Į namus			Vietoje		
	Suaugusiems	Vaikams	Iš viso	Suaugusiems	Vaikams	Iš viso
VB	36266	10607	46873	15302	516	15818
MF	3738	1745	5483	2524	978	3502
KF	44156	14936	59092	9371	4882	14253
Rajone	84160	27288	111448	27197	6376	33573

2020 m. vartotojams į namus buvo išduota 77 % visų išduotų dokumentų (2019 m. – 69 %), bibliotekose vartotojai naudojami 23 % išduotų dokumentų (2019 m. – 31 %). Viešosios bibliotekos vartotojai namuose skaitė 75 % (2019 m. – 67 %) dokumentų, vietoje – 25 % (2019 m. – 33 %), miesto filialų – 61 % (2019 m. – 51 %) namuose ir 39 % (2019 m. – 49 %) vietoje, kaimų filialų – 81 (2019 m. – 73 %) namuose ir 19 % (2019 m. – 27 %) vietoje.

Suaugę Viešosios bibliotekos vartotojai namuose skaitė 77 % (2019 m. – 78 %) į namus išduotų dokumentų, vaikai – 23 % (2019 m. – 22 %). Iš viešojoje bibliotekoje vietoje išduotų dokumentų 97 % (2019 m. – 96 %) skaitė suaugę vartotojai ir 3 % (2019 m. – 4 %) vaikai. Miesto filialuose namuose suaugę vartotojai skaitė 68 % (2019 m. – 70 %) į namus išduotų dokumentų, vaikai – 32 % (2019 m. – 30 %), kaimų filialuose namuose suaugę vartotojai skaitė 75 % (2019 m. – 73 %), vaikai – 25 % (2019 m. – 27 %) į namus išduotų dokumentų. Miesto filialų vartotojai bibliotekose (vietoje) perskaitė 39 % (2019 m. – 49 %) miesto filialuose išduotų dokumentų, kaimų filialų vartotojai – 19 % (2019 m. – 27 %) kaimų filialuose išduotų dokumentų.

2020 m. dėl karantino metu uždarytų bibliotekų naudojimas dokumentais bibliotekose sumažėjo, daugiau buvo skaitoma namuose.

	Grožinės, šakinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis					
	Grožinė		Šakinė		Periodika	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
VB	37725	60	8100	13	16866	27
MF	5285	59	1244	14	2456	27
KF	37527	51	9315	13	26503	36
Rajone	80537	56	18659	13	45825	31

020
m.
rajon

o bibliotekose grožinės literatūros išduotis sudarė 55 % (2019 m. – 51 %) visos išduoties, šakinės literatūros – 13 % (2019 m. – 13 %), periodinių leidinių – 32 % (2019 m. – 36 %).

Daugiausiai grožinės literatūros buvo skaitoma Viešojoje bibliotekoje 60 % (2019 m. – 53 %) visų išduotų dokumentų, miesto filialuose – 59 % (2019 m. – 52 %), kaimų filialuose – 51 % (2019 m. – 48 %).

Šakinės literatūros išduotis Viešojoje bibliotekoje ir kaimų filialuose – 13 % (2019 m. – 14 %), miesto filialuose – 14 % (2019 m. – 13 %).

Periodiniai leidiniai skaitomiausi kaimų filialuose – 36 % (2019 m. – 39 %), Viešojoje bibliotekoje ir miesto filialuose periodinių leidinių išduotis sudarė 27 % (2019 m. – Viešojoje bibliotekoje – 32 %, miesto filialuose – 38 %).

Suaugę vartotojai 2020 m. pasinaudojo 111355 fiz. vnt. (2019 m. – 136883 fiz. vnt.) dokumentų arba 77 % (2019 m. – 75 %) visų išduotų dokumentų, vaikams buvo išduota 33666 fiz. vnt. (2019 m. – 44843 fiz. vnt.) dokumentų arba 23 % (2019 m. – 25 %) visos išduoties.

Suaugę vartotojai daugiausiai skaitę grožinę literatūrą - 51 % (2019 m. - 46 %) suaugusiems vartotojams išduotų dokumentų, šakinės literatūros išduotis sudarė 13 % (2019 m. - 14 %), periodinių leidinių - 36 % (2019 m. - 40 %). Vartotojams vaikams išduota grožinė literatūra sudarė 71 % (2019 m. - 67 %) vartotojų vaikų perskaitytų dokumentų, šakinė literatūra – 11 % (2019 m. - 10 %), periodiniai leidiniai – 18 % (2019 m. - 23 %).

Grožinės, šakinės literatūros ir periodinių leidinių išduotis suaugusiems ir vaikams						
	Suaugusiems			Vaikams		
	Grožinė	Šakinė	Periodika	Grožinė	Šakinė	Periodika
VB	28231	6854	16481	9494	1246	385
MF	3206	990	2066	2079	254	390
KF	25189	7002	21336	12338	2313	5167
Rajone	56626	14846	39883	23911	3813	5942

2020 m. skaitomumas rajono bibliotekose buvo 16,3 (2019 m. - 19). Miesto filialuose skaitomumas sumažėjo nuo 16 iki 9,4, kaimų filialuose - nuo 22 iki 15,8, Viešojoje bibliotekoje sumažėjo nuo 20 iki 19.

Didžiausias skaitomumas Visbarų (24,5), Adakavo (23,4) kaimų filialuose, mažiausias – Šakviečio (9,5), Kęščių (9,9) kaimų filialuose.

2020 m. populiariausios suaugusių skaitytojų tarpe buvo 2020 m. įsigytos knygos: K. Sabaliauskaitės „Petro imperatorė“, J. Melniko „Adata“, R. Flick „Turtų voratinklyje“, I. Pukelytės „Panelės iš Laisvės alėjos“, G. Swift „Motinų sekmadienis“, K. Leine „Amžinybės fiordo pranašai“, V. Rykštaitės „Lizos butas“, G. Jachinos „Mano vaikai“, R. Sabo „Gaono kodas“, K. Haruf „Mūsų sielos naktyje“. Skaitytojai vaikai dažniausiai skaitė 2020 m. nupirktas knygas: L. Žutautės „Monstropedija su Kake Make“, I. Zarambaitės „Juodavandeniai“, V. Rutkauskaitės „Nepasaka, arba Pasaka apie NE“, T. Dirgėlos „Mano tėtis rašo knygą“, N. Vaitkutės „Neramios dienos“, S. Paltanavičiaus „Sniego žmogelių žiema“, M. Vaicenavičienės „Kas yra upė“, A. Kiudulaitės „Maksas ir 92 musės“, N. Kostinienės „Vilniaus rūmai ir jų šeimininkai“, T. Dirgėlos „Vytautas Didysis „Žalgirio“ arenoje“.

Skaitomumas	2019	2020	+ -
VB	20	19	-1
MF	16	9,4	-6,6
KF	22	15,8	-6,2
Rajone	19	16,3	-2,7

III. KULTŪRINĖS – EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

Veiksniai, lėmę kultūrinės edukacinės veiklos turinį

2020 m. dėl COVID-19 pandemijos dalis renginių neįvyko, kai kurie vyko ribojant dalyvių skaičių arba virtualioje erdvėje. Populiarūs buvo Tautodailės metams skirti renginiai ir parodos.

Skaudivilės miestas buvo paskelbtas Mažąja kultūros sostine.

Vienas svarbiausių 2020 m. projektų - „Tyli spalvis, mano gimimo mėnuo“ renginys – konferencija skirta prof. Birutei Baltrušaitytei.

Bendroji renginių charakteristika

	Renginiai			Lankytojų skaičius		
	2019	2020	+/-	2019	2020	+/-
VB	240	204	-36	7486	3790	-3696
MF	119	106	-13	1433	662	-771
KF	775	539	-236	14074	4389	-9685
Iš viso:	1134	849	-285	22993	8841	-14152

2020 m. rajono bibliotekose dėl karantino įvyko daug mažiau renginių - tik 849 (2019 m. – 1134), iš jų - 517 žodiniai, 332 parodos. Renginiuose dalyvavo 8841 lankytojas (2019 m. – 22993). Dėl sumažėjusio renginių skaičiaus juose apsilankė 14152 lankytojais mažiau, negu 2019 m. Viešojoje bibliotekoje 3790 lankytojų stebėjo 204 renginius, iš jų – 142 žodinius, 62 parodas. Miesto filialuose įvyko 106 renginiai (2019 m. – 119), iš jų - 41 žodinis, 65 parodos, juose apsilankė 662 lankytojai. Kaimų filialuose 4389 gyventojai dalyvavo 539 renginiuose (2019 m. – 775 renginiai), iš jų - 334 žodiniai, 205 parodos. Rajono bibliotekų, Viešosios bibliotekos ir kaimų filialų renginių lankytojai sudarė 10 % visų bibliotekų lankytojų, miesto filialuose – 9 %. Rajono bibliotekose įvyko 13 % renginių mažiau, negu 2019 m., juose apsilankė 26 % lankytojų mažiau.

Siekiant kraštotyrinės informacijos sklaidos, 2020 m. Viešosios bibliotekos bei jos filialų darbuotojai organizavo 60 kraštotyrynių renginių (37 mažiau nei 2019 m.) (iš jų - 6 virtualūs) ir eksponavo 73 kraštotyrynio pobūdžio parodas (2019 m. - 72). Iš jų -19 virtualios.

Rajono bibliotekose vartotojams vaikams surengta 336 (2019 m. - 121 daugiau) renginių: 254 žodinių ir 82 vaizdinių. Juose apsilankė 4088 (-3694) lankytojai. VB Vaikų literatūros skyriuje įvyko 71 renginys vaikams, kuriuose dalyvavo 1204 ikimokyklinio ugdymo ir pradinių klasių vaikai. Renginiai vaikams sudarė 40 % visų rajono bibliotekose vykusių renginių.

Viešoji biblioteka surengė 14 ekskursijų „Bibliotekos labirintai“, kuriose dalyvavo 347 lankytojai iš „Vermės“ gimnazijos, Martyno Mažvydo progimnazijos, „Šaltinio“ bei „Jovaru“ pagrindinių mokyklų.

Renginių apžvalga

Tradiciniai renginiai. 2020 m. vyko tradiciniai „Poezijos pavasario“ (organizuojami nuo 2001 metų) renginiai, 9-tą kartą organizuotas poetų ir dainų atlikėjų

vakaras „Prie garažų“, dalis Nacionalinės bibliotekų savaitės renginių. Nacionalinei bibliotekų savaitei VB Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos pristatė virtualią fotografijų parodą „Batuoto katino lėlių teatro pokyčiai per 20 metų“ bei knygą „Batuoto katino lėlių teatrui - 25“, „Autografuotų knygų kolekciją“, piešinių parodą „Kaip aš įsivaizduoju ateities biblioteką“. Siekiant didinti vietinių autorių išleistų knygų žinomumą ir skaitomumą bei skatinti regioninės informacijos vartojimą, bibliotekoje septintąjį kartą organizuotas konkursas „Tauragės metų knyga“. Per metus rajone parašytų 11 knygų recenzijos buvo pateiktos bibliotekos interneto svetainėje ir socialiniame tinkle Facebook. Šis konkursas bei apdovanojimai tradiciškai visuomet vyksta Nacionalinės bibliotekų savaitės metu. Dėl karantino nugalėtojai buvo virtualiai paskelbti pavasarį, tik rudenį įvykusio renginio metu knygų autoriai buvo apdovanoti: nominacija „Populiariausia grožinės literatūros knyga“ atiteko Tauragės literatų klubo „Žingsniai“ nariui Jonui Jakštaičiui už knygą „Šlepu tepu per laukus“, „Geriausia pažintine knyga“ pripažinta Reginos Bliūdžiuvienės „Kelionė su Pasaulio Piligrimu“, „Gražiausios knygos“ nominacijoje nugalėjo Tauragės literatų klubo „Žingsniai“ narė Liuda Daugėlienė su knyga „Ant balto debesies“. Tauragės krašto muziejui „Santaka“ įteiktas Specialusis liudijimas už kokybišką Tauragės rajono lankytojų ir istorinių vietų viešinimą bei leidybą.

14-ojo tarptautinio dokumentinių filmų festivalio „Nepatogus kinas“ seansus žiūrovai stebėjo internetu. Jau šeštus metus Viešoji biblioteka siūlė prisijungti prie Lietuvos leidėjų asociacijos (LLA) ir Lietuvos spaustuvinkų asociacijos (LISPA) skaitymo skatinimo akcijos „Lietuva skaito!“. Minint Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną buvo sumontuotas vaizdo įrašas, kuriame Ernesto Hemingvėjaus kūrybą skaitė bibliotekos direktorė M. Parnarauskienė, Tauragės rajono savivaldybės meras D. Kaminskas, krašto muziejaus „Santaka“ direktorius R. Vaitkus ir Tauragės Šv. Trejybės parapijos klebonas M. Venskus. Dėl karantino apribojimų jubiliejinės akcijos „Knygų Kalėdos“ metu bibliotekai padovanotos 34 knygos. Balandžio mėnesį minimai „Tarptautinei vaikų knygos dienai“ VB Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos parengė virtualų edukacinį spektaklį „Raganiukė arba yra, kaip yra...“, pagal J. Bauer knygą „Raganiukė gūdžioje girioje“. Lomių kaimo filiale jau penkti metai vyksta tradicinė įdomybių naktis su įvairiomis veiklomis, edukaciniais užsiėmimais, linksmomis estafetėmis ir kt. „Naktis bibliotekoje“.

Rajono bibliotekininkai skatino vartotojus dalyvauti respublikiniuose skaitymo skatinimo renginiuose ir akcijose „Metų knyga“, „Saugaus interneto savaitė“, „Vasaros knygos skaitymo iššūkis“, „Knygos Kalėdos“, „Šiaurės šalių bibliotekos savaitė“.

Populiarūs ir laukiami knygų pristatymai, susitikimai. Viešojoje bibliotekoje daug lankytojų susirinko į A. Ruseckaitės knygos „Padai pilni vinių“ pristatymą. Viešojoje bibliotekoje kunigas A. Toliatas pristatė dvi naujausias knygas „Ramybė jums“ ir „Sekmadienio SMS“. Kelionių įspūdžiais pasidalino A. Zykas, pristatydamas knygą „Japonijos spalvos ir skoniai“. Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metams paminėti bibliotekoje vyko R. Sabo knygos „Gaono kodas“ pristatymas. Lietuvių kalbos diena paminėti vietovardžių istorija, populiariausius Lietuvos ir užsienio metų žodžius pristatė R. Urniežiūtė ir F. Kavoliūtė. Rudenį vyko susitikimai su žinomais autoriais A. Navicku, L. Degėsiu, J. Gaižausku. Skaitytojai vaikai susitiko ir dalyvavo edukacijoje su rašytoju V. Šidlausku, pristačiusiu knygą „Stogas po kuriuo auginu žvaigždes ir lietus“, „Mėgintuvėlis.lt“ komanda, žolininku, rašytoju Mariumi Lasinsku, įvyko virtualus pokalbis su lėlių teatro režisierė, lėlininke, Auksinio scenos kryžiaus laureate Jūrate Trimakaite, rašytoju Dainiumi Škiu, Skaudvilės miesto filiale su skaitytojais susitiko rašytoja Ignė Zarembaitė, bibliotekoje buvo eksponuojama jos personalinė

paveikslų paroda. Norkaičių kaimo filiale savo kūrybą pristatė tauragiškis vaikų poetas Jonas Jakštaitis.

Viešoji biblioteka kvietė dalyvauti tauragiškės kūrėjos Renatos Karvelis autoriniame vakare, trijų Tauragės literatų klubo „Žingsniai“ narių Ivetos Skurvydienės, Marijos Maškauskienės ir Jono Jakštaičio poezijos knygų pristatymuose.

Visą vasarą rajono bibliotekų skaitytojai dalyvavo „Vasaros skaitymo iššūkyje“. Iš viso skaitymo iššūkį priėmė 840 (+222) Tauragės rajono bibliotekų skaitytojų, perskaičiusių 3860 (+497) knygų. Klaipėdos regione bibliotekų tarpe užimta III-oji vieta. Aktyviausiai skaitymo iššūkyje dalyvavo Vaikų literatūros skyrius, Sartininkų, Norkaičių, Mažonų, Žygaičių filialų skaitytojai. Žygaičių filialas šiais metais surengė skaitymo skatinimo akciją „Karantinas“, jos metu aplankyti neįgalūs, vieniši, senyvo amžiaus žmonės. Baigiamojo renginio dalyviai stebėjo pasakos inscenizaciją, dalyvavo loterijoje ir žaidimuose.

Rajono bibliotekos kiekvienais metais dalyvauja „Metų knygos rinkimuose“, pristato geriausias praeitais metais išleistus kūrinius vaikų ir paauglių knygos kategorijose. Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos paruošė teatralizuotus knygų ištraukų pristatymus.

Saugesnio interneto savaitės metu bibliotekose su vaikais buvo kalbėta apie saugų internetą, virtualiai spręstas testas, atliktos įvairios praktinės užduotys.

Vis daugiau rajono bibliotekų organizuoja vasaros stovyklas vaikams. Stovyklų programose pažintinės, psichologinės veiklos, literatūrinės užduotys, edukacijos, žygiai, garsiniai skaitymai gamtoje. Vasaros stovyklas organizavo Skaudvilės miesto, Mažonų kaimo filialai. Bendruomenių organizuotas stovyklas padėjo organizuoti Žygaičių ir Visbarų kaimo filialai.

A. Vymerio miesto filialas prisidėjo prie LR Sveikatos apsaugos ministerijos 2020 metų „Vaikų emocinės gerovės metų minėjimo plano“ įgyvendinimo - bibliotekos lankytojai vaikai dalyvavo pokalbyje su psichologe Vaida Mačiulienė. Šio filialo bibliotekininkės kasmet organizuoja „Šiaurės šalių bibliotekų“ savaitės renginius, parengė virtualią parodą bibliotekos Facebook paskyroje, organizavo virtualų garsinį skaitymą iš Kristine Roskifte knygos „Visi iki vieno“.

Bibliotekų lankytojų mėgstami Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuojami „Literatūriniai protmūšiai bibliotekose“, naudojantis programėle „Kahoot“.

Batakių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Laisvutė Pavalkienė yra įkūrusi Batakių bibliotekos skaitytojų teatrą, skaitytojas kvietė į susitikimus „Moterų pokalbiai apie viską“, organizavo pažintinę išvyką į Rambyno regioninį parką. Mažonų kaimo filialo skaitytojai dalyvavo etninėje akcijoje „Visa Lietuva šoka 2020“, ne vieną koncertą surengė Norkaičių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Iona Ambrozienė kartu su NTAEC liaudies muzikos vadove Jolanta Kazukauskiene.

Kraštotyrimiai renginiai VB filialuose (51). Daugiausiai kraštotyrimų renginių organizavo Lomių, Batakių, Norkaičių, Mažonų ir Žygaičių bibliotekininkės, dėl karantino kraštotyrimų renginių įvyko 25 mažiau nei 2019 m. Dažniausiai vyko kraštiečių bei kaimų šventės (15). Bibliotekose organizuoti 5 kraštotyrimų knygų pristatymai bei susitikimai su krašto literatais, Mažonuose ir Norkaičiuose pagerbtos žydų genocido aukos, Gedulo ir vilties diena Lomiuose, ir Batakiuose prisiminti krašto tremtiniai, lankyti jų kapai.

Lomių, Šakviečio, A. Vymerio ir Trepų filialuose vyko renginiai, skirti poetei, rašytojai, literatūros tyrinėtojai dr. B. Baltrušaitytei-Masionienei. Net 6 įvairaus pobūdžio renginius kraštietės atminimui jos gimtosiose Lomiuose organizavo bibliotekininkė Gintarė Pavalkytė-Vasiliauskienė. Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos

dieną bibliotekos lankytojai skaitė Birutės Baltrušaitytės kūrybą, jauniems bibliotekos skaitytojams organizuota literatūrinė viktorina „Po pietvakarių dangum“. Literatūrinės popietės „Tyli spalvis, mano gimimo mėnuo“ metu bibliotekoje svečiavosi Tauragės Suaugusiųjų mokymo centro bendruomenės nariai, kurie apžiūrėjo B. Baltrušaitytės jubiliejui skirtą parodą, uždegė žvakelę prie rašytojai skirto stogastulpio. Spalio 23-ąją, B. Baltrušaitytės-Masionienės jubilėjaus išvakarėse, jos gimtojo kaimo bažnyčioje kunigas Saulius Styra aukojo Šv. Mišias. Mišiose dalyvavo lomiškiai ir Tauragės „Versmės“ gimnazijos gimnazistai su literatūros mokytojais. Po Mišių moksleiviai atliko poetinę kompoziciją B. Baltrušaitytės eilių motyvais. Spalio 19-24 d. Lomių bibliotekoje vykusios literatūrinės savaitės metu buvo skaitoma kraštietės kūryba. Organizuota ir bibliotekos skaitytojų pažintinė išvyka kraštietės jaunystės keliais Tauragėje, aplankyta buvusi sodybvietė Treinosios kaime.

Filialų bibliotekininkės savo skaitytojams organizavo keletą pažintinių ekskursijų ir žygių, priėmė svečius savo bibliotekose ir supažindino juos su savo krašto istorija. Skaudvilės biblioteka ir krašto muziejus miestelyje priėmė mototuristinio ralio „Ryterna modul mototourizm rally 2020“ dalyvius. Skaudvilės bibliotekininkės aktyviai dalyvavo jubiliejinėje Skaudvilės miesto šventėje „Mūsų būties vieta - Skaudvilė“ ir teatralizuotame bendruomenių, įstaigų turguje „Į svečius pas Skaudvilius“, organizavo muzikos ir poezijos teatralizacija „Degančiuos delnuos – likimo plunksna“.

Didelę dalį rajono bibliotekose eksponuotų parodų sudarė **Kraštotyrynės parodos**. 2020 m. Viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose buvo parengtos 73 kraštotyrynės parodos. Iš jų 19 – virtualios.

Pagal temas rajono bibliotekose daugiausia (16) parodų buvo skirta Tautodailės metams. Bibliotekininkės realiai ir virtualiai pristatinėjo savo krašto tautodailininkus, rankdarbių kūrėjus, per rajono bibliotekas keliavo savamokslės tapytojos, Marytės Tauškėlienės darbų paroda. Žymiems kraštiečiams bibliotekininkės parengė 21 parodą. Daugiausia jų (10) buvo skirtos B. Baltrušaitytės 80-osioms gimimo metinėms. Bibliotekose eksponuotos 5 parodos skirtos krašto istorijai, 2 – Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metams paminėti ir priminė Tauragės krašto žydus. Po keletą ekspozicijų skirtų gimtosios kalbos savaitei ir krašto kalbininkams (3), knygnešiams atminti (2).

VB Informacijos skyrius parengė 14 kraštotyrynių parodų, iš jų - 4 virtualios. Parodų ciklo „Tauragės krašto šviesuoliai“ parodos buvo skirtos pedagogui literatūros tyrinėtojiui, prozininkui, humanitarinių m. dr. Juozui Jasaičiui, poetei, prozininkei ir literatūrologei Birutei Baltrušaitytei-Masionienei, dailininkei tapytojai Jadvygai Lengvinaitei, kraštotyrynikui, mokytojui Jonui Bickai (virtuali), „Tauragiškiai - Steigiamojo Seimo nariai“ (Virtuali). Parodų ciklo „Tauragės istorijos puslapiai“ ekspozicijos „Nepriklausomybės laikotarpis Tauragėje. 1990 - 2020 m. Tauragėje išleistas knygos; „30 įvykių atspindžiai spaudoje per 30 Nepriklausomybės metų“; „Tauragės krašto žydai“ (parengta kartu su Norkaičių bibliotekininke Ilona Ambroziene); „Tauragės I-ai vid. mokyklai - 100 metų“ (parengta kartu su bibliotekos savanore Sandra Lėkyte); „Pagramančio regioninio parkas nuotraukose“. Tautodailės metams (2) eksponuotos parodos „Tauragės krašto tautodailininkai“, „Gamtos spalvų paletė“ - kraštietės Marytės Elenos Tauškėlienės tapybos darbų. Paroda „Tauragės metų knyga 2019“ buvo eksponuojama virtualiai ir ekspozicijoje. Vilniuje vykusios Kraštiečių šventės dalyviai galėjo susipažinti su „Naujausiomis tauragiškių išleistomis knygomis“.

Kraštietės Birutės Baltrušaitytės jubiliejui skirtas 9 parodas parengė 8 filialų bibliotekininkės. Lomiuose (gimtinėje) eksponuotos dvi parodos: „Spalvis – mano gimimo mėnuo“ ir vaikų piešinių paroda „Iliustruojame kraštietės rašytojos Birutės

Baltrušaitytės kūrybą“. Savo lankytojus su rašytoja ir poete supažindino Adakavo, Sartininkų, Dapkiškių, Šakviečio, Žygaičių ir A. Vymerio bibliotekininkės.

Bibliotekų lankytojams parodomis buvo priminti ir kiti žymūs krašto žmonės. Daugiausia tokio pobūdžio parodų (7) parengė A. Vymerio filialo bibliotekininkės. Skaitytojai supažindinti su Tauragės krašto šviesuoliu žurnalistu Bronislovu Jagminu, dailininke Jadvyga Lengvinaite, gydytoja, kraštotyrininkė Nijole Samoškaite-Michelkevičiene, poetu Juozu Kinderiu, Tauragėje keletą metų gyvenusia rašytoja Brone Buivydaite. Kai kurios iš parodų buvo virtualios. Žygaičiuose buvo prisimintas iš šio krašto kilęs literatas, verslininkas ir sveiko gyvenimo būdo propaguotojas Tomas Norgelas,

Tautodailės metams filialuose buvo skirta 14 parodų. Mažonų bibliotekoje eksponuota tauragiškės psychologės Rasos Butkienės tapybos darbų paroda „Prisilietimas“, Marytės Tauškėlienės paroda „Mandala“, mažoniškės Kamilės Kiliokaitytės piešinių ir tapybos darbų paroda. Batakiuose – šio krašto tautodailininkės Onos Paulauskienės medžio drožinių paroda „Šventieji“ bei ekspozicija skirta kraštietei dailininkei Jadvygai Lengvinaitei atminti. Norkaičiuose eksponuota unikali namuose austų audinių paroda „Babutės raštų pynė“. Pagramančio bibliotekos parodoje „Neišsenkanti kūrybos versmė“ buvo eksponuojami nagingų pagramantiškių medžio dirbiniai, audiniai, staltiesės, lovatiesės, takeliai. Taurų bendruomenės salėje buvo pristatyta paroda „Tautos dailusis menas“, kurioje eksponuoti 180 Taurų moterų darbai. Parodą organizavo Taurų biblioteka ir Taurų kultūros centras. 2020 m. Lietuvos mažosios kultūros sostinės – Skaudvilės miestelio bibliotekoje eksponuota Zitos Jarašūnienės fotografijų paroda „Kai tirpsta laukimo minutės“ bei tautodailininkės Onos Paulauskienės medžio drožinių paroda „Šventieji ir angelai“. Tautodailininkė bibliotekai padovanojo „Skaitantį angelą“.

Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metams paminėti skirtą parodą „Atmintis. Žydai Tauragėje“ parengė Informacijos skyriaus vyr. bibliografė L. Pikčiūnienė ir Norkaičių bibliotekininkė I. Ambrozienė. Ekspozicija buvo pristatyta Norkaičių tradicinių amatų ir etnokultūros centre pažintinio žygio „Žydų kultūros kryžkelė“ dalyviams. Eidintų bibliotekoje taip pat buvo prisiminti „Tauragės krašto žydai“.

Bibliotekose eksponuotos ir 5 parodos skirtos krašto istorijai: skvere prie Skaudvilės seniūnijos Skaudvilės krašto muziejus ir bibliotekos parengta lauko fotografijų paroda „Skaudvilė - senojoje fotografijoje“, A. Vymerio biblioteka Gedulo ir Vilties diena skyrė ekspoziciją „Išvežti gyvenimai“.

2020 m. **Virtualūs renginiai** tapo populiaria bibliotekų darbo forma. Viešojoje bibliotekoje įvyko 32, Miesto filialuose - 15, Kaimų filialuose - 12, iš viso rajono bibliotekose - 59 virtualūs žodiniai renginiai. Viešoji biblioteka surengė 16, Miesto filialai 74, Kaimų filialai 51, visos rajono bibliotekos - 141 virtualią parodą.

Nuo balandžio mėnesio pradėti organizuoti virtualūs seminarai jaunimui, virtualūs pokalbiai su rašytojais, savo srities profesionalais A. Diliene, E. Umbrasaite, M. E. P. Martynenko, „Nieko sau“ teatro įkūrėjais kraštietė dainininke Judita Šmitaite-Laurinavičiene ir jos vyrų rašytoju Nerijumi ir kt. Per metus Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojos organizavo 13 virtualių didelio susidomėjimo bei pasisekimo sulaukusių renginių, jie peržiūrėti 2132 kartų.

Vaikų literatūros skyriaus skaitytojai dalyvavo virtualiame pokalbyje su šaulių sąjungos atstove Toma Valančiūte, diskutavusia su vaikais apie pilietiškumą, stebėjo virtualius garsinius „Metų knygos“ knygų, „Advento kalendoriaus“, keramikos darbų ir kitas parodas, teatralizuotų garsinių skaitymų pristatymus, dalyvavo virtualiose kūrybinėse dirbtuvėlėse. Teatro dienos proga vaikams paruoštas teatralizuotas -

virtualus sveikinimas. Virtualaus piešinių konkurso „Superinė knyga“ metu vaikai piešė knygų herojus, iliustravo knygas, po karantino buvo paskelbti nominantai, eksponuota pirmoji personalinė bibliotekos lankytojų piešinių paroda. VB vaikų literatūros skyriaus renginių cikle „Kur gyvena knygos“ dalyvavo 415 miesto ikimokyklinių ugdymo ir pradinių klasių vaikų.

Batakių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Laisvutė Pavalkienė kvietė žiūrėti vaizdo įrašus apie kraštietes tautodailininkes Oną Paulauskienę, Oną Vaitkevičienę, pokalbiuose „Mano šeima“ Batakių skaitytojos pristatė savo šeimos pomėgius, sakė linkėjimus, dalinosi šeimoje užfiksuotomis akimirkomis. Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną Lomių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Gintarė Pavalkytė - Vasiliauskienė pakvietė į akciją „Atrask klasikus!“, kurios metu bibliotekos lankytojais skaitė B. Baltrušaitytės kūrybą.

Virtualios parodos. Daugiausiai virtualių parodų Facebook paskyroje surengė Viešosios bibliotekos Informacijos, Skaitytojų aptarnavimo ir Vaikų literatūros skyriai, A. Vymerio miesto, Batakių, Žygaičių, Eidintų, Mažonų kaimų filialai. Dažniausiai eksponuojamos surengtų parodų nuotraukos, eilėraščiai, nuotraukos ir kt.

Projektiniai renginiai. 2020 m. kraštietei, kurios vardu pavadinta Viešoji biblioteka, poetės, prozininkės ir literatūros tyrinėtojos Birutės Baltrušaitytės-Masionienės 80-osios gimimo metinės. Šiai sukakčiai paminėti buvo įgyvendintas projektas, skirti renginiai ir konferencija „Tyli spalys, mano gimimo mėnuo“, sukurtas knygų skirtukas ir skrajutė su poetės eilėraščiais Tauragei ir Jūros upei. Spalio 19 - 24 dienomis paskelbta akcija „Nerimstanti biblioteka“, kurios metu buvo dovanojami skaitytojų pažymėjimai, o kavos studija „ResPublica“ naujus skaitytojus vaišino kava. B. Baltrušaitytei atminti buvo skirta Tauragės literatų klubo „Žingsniai“ respublikinė literatų šventė „Saulėlydžio posmai“, buvo eksponuojama kilnojamoji paroda - informaciniai standai, supažindinantys su B. Baltrušaitytės-Masionienės gyvenimu bei kūryba. Spalio mėnesį vykusiam projekte baigiamajame renginyje – konferencijoje pranešimus nuotoliniu būdu skaitė literatūrologė, kritikė prof. habil. dr. Viktorija Daujotytė-Pakerienė („Birutės Baltrušaitytės asmenybė laiškuose Valentinai Brijo“), Vilniaus universiteto Rusų filologijos katedros dėstytoja doc. dr. Dagnė Beržaitė („Profesorę Birutę Masionienę prisimenant“) ir vertėja Agnė Bernotaitė-Jakubčionienė („Birutės Baltrušaitytės estonika ir tolesnių tyrinėjimų perspektyvos“). Literatūrinę kompoziciją renginio dalyviams dovanavo Tauragės „Versmės“ gimnazijos gimnazistai, eiles skaitė režisierė Genovaitė Urmonaitė. Renginyje dalyvavo ir atsiminimais dalijosi B. Baltrušaitytės-Masionienės dukra Aistė Masionytė ir vyras dr. Justinas Stonys, dalyvavo kraštietės giminės, rajono lituanistai. Dėl karantino renginio dalyvių skaičius jau buvo ribojamas ir ne visi norintys galėjo dalyvauti. Konferenciją filmavo ir transliavo Tauragės kabelinė televizija.

2020 m. Tauragės miesto šventėje „Tauro ragas 2020“ biblioteka miesto gyventojus kvietė į vasaros - roko skaityklą, kurioje grojo vinilinių plokštelių muzika, buvo galimybė paskaityti literatūrą. „Roko skaitykla“ - Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos projektas, keliavęs per kitas regiono bibliotekas.

Skaitytojų vaikų skaitymo skatinimui ir edukacijai vykdytas LR Kultūros ministerijos finansuotas tęstinis projektas „Teatrų festivalis Džiugena“, suteikęs galimybę vaikams dalyvauti Vilniaus „Lėlės“ teatro kūrybinėse dirbtuvėse, Salomėjos Burneikaitės „Pasakų akademijos“, vaikų rašytojų muzikos grupės „Knygų vaikai“ edukacijose, stebėti Marijampolės Petro Kriaučiūno viešosios bibliotekos lėlių teatro „Trivainėlis“, Rokiškio rajono Bajorų kaimo lėlių teatro „Čiz“ spektaklius.

Naujos formos

Spalio 2 d. vyko atminties akcija „Ištark, išgirsk, išsaugok“. Miesto Atgimimo aikštėje buvo skaitomi 1951 m. tauragiškių tremtinių vardai ir likimai. Renginio metu buvo įgarsinti 558 sovietų represuotų Tauragės krašto asmenų vardai, išrinkti iš Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro Viešosios prieigos: <https://www.lietuviaisibire.lt/lt/represuotieji> bei sutikslinti su knygoje - vardyne „Lietuvos gyventojų genocidas“ T. V 1950–1953 m. skelbiamais sąrašais. Tauragės krašto tremtinių pavardes ir likimus skaitė rajono valdžios atstovai, politinių kalinių ir tremtinių sąjungos, šaulių sąjungos, literatų klubo „Žingsniai“ nariai, Tarailių progimnazijos moksleiviai, muziejininkai bei bibliotekininkai. Šį projektą rėmė Tauragės rajono savivaldybė.

Gedulo ir vilties dieną Tauragės bibliotekininkai nuotoliniu būdu prisijungė prie „Misija Sibiras“ iniciatyvos „Ištark, išgirsk, išsaugok“. Bibliotekos socialiniame tinkle buvo dalijamasi vaizdine medžiaga (krašto tremtinių nuotraukomis), o bibliotekininkės skaitė 100 tauragiškių, 1941 m. tremtinių vardus, pavardes bei įgarsino jų likimus.

Viešoji biblioteka inicijavo ir kūrė prasmingą vaikų užimtumą terpę, kuri buvo orientuota į psichinės sveikatos stiprinimą, pozityvų mąstymą, emocinį intelektą. Birželio - rugpjūčio mėnesiais veikė vaikų užimtumo stovykla „Pozityvumo tiltas“. Vasaros vaikų stovykloje 63 vaikai 3 grupėse buvo užimti 5 dienas per savaitę. Vasaros užimtumo stovyklą „Pozityvumo tiltas“ finansavo Vaikų socializacijos (vasaros poilsio) programa.

Nuo 2020 m. lapkričio mėn. Viešosios bibliotekos duris puošia išskirtinis ženklas – spalvota dėlionė „Biblioteka visiems“. Šio projekto tikslas – didinti bibliotekoje teikiamų paslaugų prieinamumą Autizmo spektro (ASS) ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems lankytojams, skatinant visuomenės informuotumą ir ugdyti jų toleranciją.

Mažonų kaimo filialo skaitytojai vaikai dalyvavo konkurse „Saugus eismas kelyje 2020“ laimėto piešinio piešimo edukacija. Konkurso nugalėtojo Mažonų vaikų dienos centro „Po stogu“ ir Mažonų kaimo filialo skaitytojo Tado Rudžio piešinys papuošė Mažonų autobusų stotelės paviljoną.

A. Vymerio miesto filialo skaitytojai dalyvavo tarptautiniame piešinių konkurse. Konkurso iniciatoriaus Piekary Sląskie savivaldybės bibliotekos Lenkijoje konkurse A. Vymerio filialo skaitytojos Kamilės piešinys laimėjo 3 vietą ir papuošė kalendorių „International art competition Let's do something for the climate callendar 2021“.

2020 m. Viešoji biblioteka dalyvavo Kalėdinėje miesto akcijoje „Eglučių alėja“. Bibliotekos eglutė buvo išpuošta 3D spausdintuvu išspausdintomis snaigėmis.

Edukaciniai renginiai

Rajono bibliotekose vyko įvairios šviečiamosios saugesnio interneto veiklos. Teminėse edukacijose „Saugesnio interneto savaitė“ dalyvavo 120 lankytojų. Akcijos „Senjorų dienos internete“ metu buvo išklaustytos elektroninių sveikatos, laisvalaikio, pasalugų, saugumo, sodo temos. Vasario mėnesį vaikų literatūros skyriuje vyko renginiai „Saugesnio interneto savaitė“, vaikams teikėme konsultacijas, kvietėme į diskusiją „Kada internetas naudingas, o kada žalingas“, vyko netradicinės pamokos, edukaciniai užsiėmimai ir kt.

Suaugę vartotojai dalyvavo mandalų terapijos, meno, kulinarinėse, kaukių gamybos edukacijose, populiarūs stalo žaidimai, „Protų mūšiai“.

VB Vaikų literatūros skyrius tęsė bendrystę su Tauragėje veikiančiais vaikų dienos centrais, Tauragės moksleivių kūrybos centru, Kauno raj. Garliavos Jonučių progimnazijos biblioteka – vyko bendri edukaciniai renginiai.

Priešventiniu laikotarpiu pristatyta virtuali edukacija „Kalėdinė dekoracija“.

Kraštotylinės edukacijos. Informacijos skyriaus vyr. bibliografė L. Pikčiūnienė rudenį pravedė 12 edukacinių pamokų moksleiviams apie kraštietę prof. Birutę Baltrušaitytę (dvi iš jų – Skaudvilės gimnazijos moksleivių klasėms – nuotoliniu būdu) bei pristatė skaitykloje veikiančią parodą „Tyli spalvis, mano gimimo mėnuo“. Tauragės miesto dienoms buvo sukurtas ir socialiniame tinkle Facebook pasidalintas virtualus testas „Ką žinai apie Tauragės rajoną?“. Filialų bibliotekininkės savo skaitytojams organizuoja įvairius žygius, ekskursijas bei edukacijas kalendorinių švenčių temomis.

Spalio mėnesį pradėta registracija į Viešosios bibliotekos „Tapymo smėliu“ edukaciją per sistemą „emokykla“. Projektą 2020-2023 m. finansuoja Kultūros pasas. 2020 m. Viešojoje bibliotekoje vyko „3D spausdinimo ir maketavimo“ užsiėmimai, edukacija „Piešimo kitaip estafetė“.

Gyventojų ir vartotojų mokymai

2020 m. rajono bibliotekose vartotojai naudotis paslaugomis, kompiuterine įranga ir kt. mokėsi 1053 valandų, Viešojoje bibliotekoje - 746, Miesto filialuose - 45, Kaimų filialuose - 262 valandas.

„Prisijungusi Lietuva“ mokymuose apmokyta 530 gyventojų, iš jų nuotoliniu būdu - 105, realiu būdu - 425. Iš viso mokėsi 45 grupės, iš jų nuotoliniu būdu 7, realiu būdu —38, pradedančiųjų grupių buvo 15, pažengusių - 30 grupių.

Organizuojant nuotolinius gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymus sunku surinkti grupes, o vedant mokymus išlaikyti mokymų dalyvius, nes dažnas jų pamiršta prisijungti arba mokymus nutraukia.

Rajono bibliotekose vyko šviečiamosios saugesnio interneto veiklos, buvo suorganizuotos teminės edukacijos, „Saugesnio interneto savaitė“ paminėti, kuriose dalyvavo 120 lankytojų. Akcijos „Senjorų dienos internete“ metu buvo rodomos esveikata, elaisvalaikis, epaslužos, esaugumas, esodas transliacijos.

Gyventojai rajono bibliotekose mokomi ir individualiai – apmokyti 391 gyventojas, kituose mokomuosiuose renginiuose, tokiuose kaip „Saugaus interneto savaitė 2020“. „Senjorų dienos internete 2020“ ir kt. dalyvavo 335 gyventojai. Be to, kad gyventojai mokomi grupėmis ir individualiai, jie dar konsultuojami įvairiais skaitmeninio raštingumo klausimais. Rajono bibliotekose konsultuota 1445 vartotojai ir jiems suteikta 3544 konsultacijų.

Tauragės rajono B. Baltrušaitytės viešojoje bibliotekoje vyko „Verslumo įgūdžių“ mokymai moterims. Programa skirta stiprinti pažeidžiamų moterų bei lektorių, dirbančių neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstaigose, skaitmeninius ir verslumo įgūdžius. Mokymų tikslas: neapsistoti vien tik prie statiškų kompetencijų, nuolat domėtis, kaip jas tobulinti, sutvirtinti papildomomis žiniomis bei įgyti naujų įgūdžių. Mokymų metu išbandyti įvairūs nemokami skaitmeniniai įrankiai, kuriuos bus galima naudoti tiek kasdienėje, tiek darbo veikloje.

IV. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs lankytojai

Bibliotekos interneto svetainė atnaujinama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“ ir siekiant pateikti naujausią informaciją arba iškilus poreikiui. Svetainės kūrimui naudojama Joomla svetainių valdymo sistema. Svetainės administratoriams ne visada pakanka žinių dirbant su šia programos versija. Labai daug tikimės iš svetainių atnaujinimo projekto, kuris vykdomas kartu su Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės biblioteka.

Virtualūs apsilankymai			Fiziniai apsilankymai			Skirtumas tarp virtualių ir fizinių apsilankymų	
2019	2020	+-	2019	2020	+-	2019	2020
6274	9095	+2821	143919	92314	-51605	-137645	-83219

2020 m. buvo palankesni virtualiems apsilankymams. Vartotojai negalėdami naudotis kontaktinėmis bibliotekų paslaugomis dažniau naudojami virtualiomis.

Bibliotekos interneto svetainėje pildoma skiltis „Kraštotyra“, kasmet keičiamas „Žymių datų kalendorius“, pildoma bei redaguojama skiltis „Kraštiečiai. Personalijų žinynas“, „Kraštotyros darbai“, „Tauragės rajono garbės piliečiai“. Skiltyje „Knygų degustacija“ Nacionalinės bibliotekų savaitės metu „Tauragės metų knygos“ konkursui reklamuojamos per metus išleistos kraštiečių. Informacijos skyriaus darbuotojos 2020 m. sukūrė 12 anotacijų, patalpino 12 vaizdų.

Elektroninio katalogo kūrimas

Visi viešosios bibliotekos padaliniai ir filialai skaitytojus aptarnauja automatizuotai. Rajono bibliotekų fondo rekatalogavimas vyko 2002 - 2009 m. ir buvo užbaigtas.

2020 m. Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka Suvestiniam katalogui (SK) (www.libis.lt/statistika) pateikė 66485 įrašus, iš jų - 7183 naujus.

2020 m. gruodžio mėn. 31 dienai bibliotekos lokaliame kataloge buvo 141030 automatizuotai parengti įrašai. Per 2020 m. parengti 5198 įrašai (2019 m. – 5051). 2020 m. darbinėse programose atlikta 113999 paieškų.

2000 - 2020 m. specialiu šablonu, skirtu analiziškai atskleisti įrašus, iš viso sukurti 73686 įrašai, 2020 m. - 2979 įrašai, iš jų - 2316 aprašyti rajoninių laikraščių „Tauragės kurjeris“ ir „Tauragės žinios“ straipsniai. Per metus sukurti ir į NBDB eksportuoti 2543 kraštotyriniai rajoninės spaudos straipsniai (2019 m. - 3102), redaguota 850 įrašų (2019 m. - 763).

Bibliotekos kataloge iš viso yra 1886 (2019 m. - 1838) įrašai su prisegtais elektroniniais dokumentais. Tai autografuotos knygos, turinys, pilnateksčiai skenuoti straipsniai apie rajono bibliotekas (žurnalas „Tarp knygų“).

Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis

Knygų užsakymas ir užsakymų rezervavimas, grąžinimas tampa vis populiariesnis tarp viešosios bibliotekos skaitytojų, ypač pandemijos laikotarpiu.

2020 m. į „Dokumentų grąžinimo įrenginį“ grąžinta 1148 fiz. vnt. (2019 m. – 612), per paslaugą „Knygų užsakymas per elektroninį bibliotekos katalogą“ www.tauragevb.lt užsakyti 624 fiz. vnt. (2019 m. – 266 egz.), per paslaugą „Pageidaujamos knygos rezervacija“ rezervuota 1630 fiz. vnt. (2019 m. – 1544 egz.).

Perspektyvia „Knygų užsakymo ir užsakymų rezervavimo“ paslauga daugiausiai naudojosi Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo ir Vaikų literatūros skyriai. Kituose padaliniuose ji dar nėra tokia populiari.

Naudojimasis elektroniais katalogais ir virtualiosiomis bibliotekomis

Paieškų skaičius	2019	2020	+/-
	26633	28834	+2201

Naudojimasis licencijuotais e. ištekliais

DB EBSCO Publishing	2019	2020	+/-
Iš viso atlikta paieškų	9207	13778	+4571
Atsisiūsta viso teksto dokumentų	468	1161	+693
Anotacijų	831	1030	+199

2020 m. nutolę vartotojai 12-oje DB EBSCO Publishing prenumeruojamų duomenų bazių atliko 13778 paieškų (2019 m. - 9207), iš jų atsisiuntė 1161 (2019 m. - 468) visateksčių dokumentų ir 1030 (2019 m. - 831) anotacijų. Tai 4571 paieškoms daugiau negu pernai. Suteikta 180 individualių konsultacijų (2019 m. - 236) ir mokymai naujiems DB vartotojams bei sukurti individualūs vartotojų slaptažodžiai naudoti EBSCO Publishing duomenų baze nuotoliniu būdu. EBSCO Publishing duomenų bazė yra labai populiari ir vartotojų naudojama. Bibliotekos vartotojai studentai čia randa naujausios mokslinės literatūros juos dominančiomis verslo, ekonomikos, viešojo administravimo, medicinos temomis. Bibliotekininkui sukūrus individualų prisijungimo vardą, šia baze labai patogiu naudotis ir nutolusiems vartotojams, prisijungus iš namų.

Naxos Music Library muzikos duomenų bazės slaptažodžiai suteikti tik 2 vartotojams. Duomenų bazės EBSCO Publishing bei Naxos Music Library buvo reklamuojamos socialiniame tinkle Facebook bei bibliotekos interneto svetainėje.

DB „INFOLEX“ 2020 m. atlikta 2907 operacijų (2019 m. - 478 operacijų).

Naudojimasis bibliotekos / institucijos valdomais el. ištekliais

Atsisiūstųjų el. dokumentų skaičius	2019	2020	+/-
El. katalogas	46	87	+ 41
EBSCO	1639	1161	- 478
Iš viso:	1685	1248	- 437

Bibliotekos kuriamų įvairių duomenų bazių kūrimas ir panaudojimas

Bibliotekoje kuriamos vietinės duomenų bazės	2019	2020	+-
Vietinė analizinių įrašų iš mokslinių bei kraštotyrinių leidinių DB	121 įrašų	254 įrašų	+133
Tauragės kraštas respublikinėje spaudoje	60	182	+122
Knygų su autografais DB	129	52	-77
Kortelinio katalogo rekatalogavimas	0	21	+21

KPO pavadinimas	Tipas	Objektų skaičius	Vaizdų
Mūsų žinios	Laikraštis	14	56
Leniniečių balsas	Laikraštis	425	1729
Tauragiškių balsas	Laikraštis	20	411
Dailininkės J. Lengvinaitės archyvas	Fotografijos	10	20
Iš viso:		569	2216

Viešosios bibliotekos Informacinio skyriaus darbuotojos kuria „Vietinę (lokalią) analizinių informacinių, mokslinių bei kraštotyrinių leidinių turinių aprašų bazę (elektroninį katalogą)“. Tai suteikia galimybę sparčiau rasti reikiamą informaciją, didina informacinio fondo panaudą, kuria jam pridėtinę vertę. 2020 m. aprašyti 55 (2019 m. - 60) naujai gautų informacinio pobūdžio knygų bei monografijų turiniai, sukurta 254 (2019 m. - 121) bibliografinių aprašų su išsamiomis anotacijomis. Šia baze naudojama atsakant į vartotojų užklausas. 2020 m. ja naudotasi 305 kartus, atlikta 10060 paieškų.

Kasmet pildoma lokali visatekstė straipsnių duomenų bazė „**Tauragės kraštas respublikos periodinėje spaudoje**“, aprašomi straipsniai apie rajoną iš respublikinių leidinių. Skenuoti visateksčiai dokumentai talpinami lokaloje bazėje „Debesyse“, kuri yra prieinama tik realiems vartotojams. 2020 m. sukurti 182 įrašai (2019 m. - 60), iš 47 (2019 m. - 24) pavadinimų respublikinių leidinių bei interneto. Nuskenuota ir „Debesyse“ patalpinti 55 (2019 m. - 190) dokumentai, prisegtos 52 bylos (2019 m. - 129). Ši duomenų bazė naudojama rengiant kraštotyrines parodas, atsakant į kraštotyrines vartotojų užklausas. Laikraščiai ir žurnalai saugomi 5-erius metus, po to – nurašomi, tad nuskenuotas straipsnis apie Tauragės kraštą ar kraštiečius lieka skaitmeninėje laikmenoje, yra aprašytas, susistemintas, todėl pagal aprašą patogu jį rasti bei naudoti.

Tęsiamas „**Knygų su autografais**“ skaitmeninė kolekcijos pildymas. Nuskenuota (suskaitmeninta) ir prisegta prie LIBIS katalogo ir į bibliotekos svetainę įkelti 52 dokumentai.

Nuo 2015 m. Informacijos skyriaus darbuotojos rekataloguoja kortelinį katalogą. 2020 m. suskaitmenintas 21 įrašas.

„Virtualios elektroninio paveldo sistemos plėtra“ (VEPS).

Bendradarbiaujant su Klaipėdos apskrities viešąja I. Simonaitytės biblioteka, nuskenuoti rajono laikraščių „Leniniečių balsas“ 1987, 1988, 1989 m. komplektai bei „Tauragiškių balso“ 1990 m. kompletas. Iš viso: numerių skaičius - 545, vaizdų skaičius – 5334. Nuskenuotas Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio Tauragės rajono dvisavaitinis leidinys „Mūsų žinios“, 1989, 1990 m. 15 numerių, vaizdų skaičius – 60.

Dailininkės Jadvygos Lengvinaitės archyvas: nuskenuota 10 fotografijų ir joms sukurti metaduomenys (10), vaizdų skaičius – 20. Nuskenuotų vaizdų skaičius viso: 5414.

Informacinių užklausų tenkinimas naudojant paslaugą „Klausk bibliotekininko“ ir kitus užklausų vykdymo būdus

Paslaugos pavadinimas	2019	2020	+-
Elektroniniu paštu	38	161	+123
„Klausk bibliotekininko“	5	12	+7

E-biblioteka portale paslaugoje „Klausk bibliotekininko“ atsakyta į 12 užklausų (2019 m. - 5). Atsakyta į visas užklausas. Vartotojai teiravosi dėl konkrečios knygos, bibliotekos darbo laiko bei kaip užsisakyti knygą elektroniniame kataloge.

Informacinės užklausos								
	Gautos		Iš jų elektroninėmis priemonėmis		Įvykdytos		Iš jų elektroninėmis priemonėmis	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
VB	3734	3542	38	161	3732	3540	38	161
MF	2617	1870	144	452	2617	1870	144	452
KF	7484	6143	292	600	7424	5966	297	600
Iš viso:	13835	11555	474	1213	13773	11376	479	1213

2020 m. rajono bibliotekose gautos 11555 užklausos (2019 m. – 13838), iš jų 1213 – elektroninėmis priemonėmis (2019 m. – 474). Įvykdytos 11376 užklausos (2019 m. – 13773), iš jų – 1213 elektroninėmis priemonėmis (2019 m. – 479). 2020 m. iš viso gauta mažiau užklausų, negu 2019 m., bet trigubai išaugo elektroninėmis priemonėmis pateiktų užklausų skaičius. Įvykdyta 98 % gautų užklausų, 100 % - elektroninėmis priemonėmis gautų užklausų.

Filialuose, atsakinėjant į užklausas, vis labiau plečiamas informacinių technologijų panaudojimas. Suaugę bendruomenės nariai dažnai ieško informacijos, bendrauja su giminaičiais ir draugais Lietuvoje ir užsienyje, naudojami elektronine bankininkyste, tikrina el. pašta, ieško laisvų darbo vietų paieškų svetainėse, bendrauja socialiniuose tinkluose. Daugumoje filialų Informacinė ir kraštotyrinė veikla yra susijusi su krašto istorija, paveldu - apie žymius kraštiečius, gamtovaizdžius, renginius, šventes, kultūrą, istoriją ir kt. Bibliotekininkės pagalba ieškant informacijos labai reikalinga apsilankiusiems vartotojams. Pateiktų užklausų temos yra labai įvairios. Daugiausia užklausų pateikė mokiniai, studentai. Juos domino anglų kalba, informatika, geografija, lietuvių literatūra, istorija. Suaugusius daugiausia domino sveikatos, psichologijos, žemės ūkio, istorijos, kraštotyros temos. Dauguma filialų informacinį darbo barą įvardija, kaip vieną iš svarbiausių. Informacinių užklausų vykdymas, pagalba

ir patarimai yra labai svarbūs vartotojui. Atsakant į užklausas naudojamos bibliotekose sukauptu dokumentų fondu, internetu, LIBIS katalogu.

VB kaimo filialuose daugiausia užklausų pateikta Sartininkų bibliotekoje - 1126 (2019 m. - 1261) bei Dapkiškių - 1019 (2019 m. - 1138), Lauksargių 435 (2019 m. - 588). Mažiausiai - Kunigiškių filiale - 24 (2019 m. - 132), Kęščių - 85 (2019 m. - 97). Teminių užklausų daugiausia pateikta Dapkiškių filiale - 883 (2019 m. - 972), Sartininkų - 972 (2019 m. - 840), A. Vymerio - 377 (2019 m. - 476), Mažonų - 282 (2019 m. - 316). Mažiausiai užklausų pateikta Žygaičių - 8 (79), Kunigiškių - 11 (75), Kęščių - 24 (35) bibliotekose. Baltrušaičių (+93), Batakių (+18), Lauksargių (+64), Šakviečio (+1) filialuose teminių užklausų padaugėjo. Vartotojai užklausas teikė bibliotekoje, telefonu, elektroniniu paštu ir internetu.

VB Informacijos skyriui pateiktų ir atsakytų užklausų skaičius – 521 (iš jų 160 – kraštotyrinės), (2019 m. - 628 , iš jų – 179 kraštotyrinės). Atsakymų į užklausas ieškota informaciniuose leidiniuose (507), LIBIS ir lokaliuose kataloguose (350), duomenų bazėse (EBSCO duomenų bazėje atlikta (13778 paieškų). Per metus suteikta 180 (2019 m. - 236) individualių konsultacijų ir mokymų prenumeruojamų duomenų bazių bei kitų elektroninių paslaugų vartotojams.

Vartotojus studentus daugiausia domino buhalterijos, ekonomikos, vadybos, psichologijos, viešųjų paslaugų, viešojo administravimo, rinkodaros, istorinės temos. Kiekvienais metais studentų užklausos darosi vis sudėtingesnės. Norint atsakyti į pateiktą temą reikia peržiūrėti daugiau literatūros, padėti naujausios literatūros ieškoti Duomenų bazėse bei pakonsultuoti kaip jomis naudotis. Suaugusieji vartotojai domėjosi kraštotyros, istorijos, turistine informacija apie šalis, medicinos klausimais.

VB Informacijos skyriaus vartotojų užklausų skaičius	2019	2020	+/-
Teminių	628	521	-107
Kraštotyriinių	179	160	-19

Per 2020 m. VB Informacijos skyriaus vartotojai pasinaudojo 1212 fiz. vnt. dokumentų (2019 m. - 1478 fiz. vnt.), lietuvių kalba – 1208 fiz. vnt., užsienio – 4 fiz. vnt. dok. Daugiausiai kartų panaudoti Aldonos Ivanauskienės „Buhalterinė apskaita“, Vilmos Žydžiūnaitės, Stanislav Sabaliausko „Kokybiniai tyrimai : principai ir metodai“, red. Nik Chmiel „Darbo ir organizacinė psichologija“, Kęstučio Kardelio „Mokslinių tyrimų metodologija ir metodai: edukologija ir kiti socialiniai mokslai“, Laimutės Žalimienės, Eugenijaus Dunajevo „Socialinės paramos dilema – tarp autonomijos ir paternalizmo“, Bronislovo Martinkaus, Vytauto Jono Žilinsko „Ekonomikos pagrindai“, Onos Gražinos Rakauskienės „Valstybės ekonominė politika“, Rositos Lekavičienės, Dalios Antinienės „Bendravimo psichologija šiuolaikiškai: žinios ir užduotys“.

2020 m. VB Informacijos skyriuje apsilankė 2839 lankytojai, 692 lankytojais mažiau negu pernai. Lankytojų sumažėjimas paaiškinamas tuo, kad dėl koronaviruso COVID-19 pandemijos paskelbto karantino, biblioteka realioms lankytojams buvo uždaryta daugiau kaip keturis mėnesius ir tuo metu buvo visiškai neteikiamos skaitmeninės paslaugos.

VB Informacijos skyriaus vartotojų studentų skaičius 2020 m. buvo 985 (272 mažiau negu 2019 m.), suaugusių – 1693 (421 mažiau negu 2019 m.), moksleivių – 161 (1 daugiau negu 2019 m.). Skaitmeninių vartotojų skaičius - 2318, pateikta teminių užklausų - 521 (-107).

Informacinių vartotojų skaičius	2019	2020	+-
Studentų	1257	985	-272
Suaugusių	2114	1693	-421
Moksleivių	160	161	+1
Iš viso	3531	2839	-692

Šis ypatingas metas parodė bibliotekų svarbą visuomenei. Vartotojas įprato ateiti pas bibliotekininką kaip pas informacijos bei techninės pagalbos specialistą, kuris pagelbės gauti reikalingos ir jų poreikius atitinkančios informacijos, nurodys šaltinius, paskirstys informacijos srautus pagal vartotojų poreikius. Karantino metu vartotojams nebuvo teikiamos spausdinimo, skenavimo bei interneto paslaugos, tačiau per metus skaitmeninių paslaugų vartotojai vis tiek sudarė didžiausią VB Informacijos skyriaus lankytojų dalį - 2318.

Tokioms tarnyboms kaip VSDF ar Užimtumo tarnyba net ir po karantino neatvėrus durų vartotojams, bibliotekų darbuotojams teko mokyti ar patiems registruoti žmones į šias tarnybas, konsultuoti kaip prisijungti prie elektroninės bankininkystės ar per elektroninius valdžios vartus. Žinia, kad bibliotekoje suteikiamos tokios paslaugos sklido iš lūpų į lūpas ir bibliotekoje apsilankė tokie socialiai atskirti žmonės, kurie anksčiau niekada bibliotekoje nesilankė.

Daliai vartotojų, kurie sudaro vieną iš Viešosios bibliotekų vartotojų segmentų, Informacijos skyrius reikalingas kaip informacijos centras, kuriame šios grupės vartotojai gauna mokslui, formaliam išsilavinimui reikalingą paslaugų kompleksą, kita dalis - skaitmeninių paslaugų vartotojai, kuriems reikalinga pagalba atsispausdinti, nusikopijuoti ar nuskenuoti reikiamą dokumentą, prisijungti prie interneto.

Kraštotyris užklauso. Vartotojai su bibliotekoje saugomais kraštotyris dokumentais individualiai susipažįsta gaudami atsakymus į pateiktas kraštotyris užklauso, kurių 2020 m. Viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose atsakyta į 565 (104 mažiau nei 2019 m.). VB Informacijos skyriaus vartotojai 2020 m. pateikė 160 kraštotyris užklauso (19 mažiau nei 2019 m.). Daugiausia jų pateikė suaugę vartotojai (97), 36 moksleiviai ir 19 studentai. Karantino metu į 58 nutolusių vartotojų užklauso buvo atsakyta elektroniniu paštu (2019 m. – 25).

Dažniausiai buvo domimasi informacija apie žymius kraštiečius (52 užklauso), krašto istorija (34), kultūrinu bei literatūriniu rajono gyvenimu. Sumažėjo užklauso apie krašto lankytinas vietas. Rinkta ir teikta informacija apie gyvavimo 100-metį šventusią Martyno Mažvydo progimnaziją ir ją baigusius žymius kraštiečius. Karantino laikotarpiu ženkliai padaugėjo atsakymų į užklauso nuotoliniu būdu skaičius. Nemažai skenuotų straipsnių siūsta elektroniniu paštu. Bendradarbiaujant su Viešąja įstaiga „Meno avilys“, projektui „Kino archyvai, rodymo erdvės ir auditorijos Lietuvos regionuose“ suteikta informacija (straipsniai, atsiminimai bibliotekininkų parengtose kraštotyris darbuose, vaizdo šaltiniai, plakatai, kino repertuarai) apie Tauragės kino istoriją tarpukariu bei sovietmečiu, pasiūlyti pokalbiams kino srityje dirbę tauragiškiai. Bibliotekai liko projektų dalyvių suskaitmeninti Tauragės bei Šilalės kino teatrų repertuarai (96 fiz. vnt.). Įvairi informacija teikta rajono savivaldybei, Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešosios bibliotekos ruošiamam reprezentaciniam-kviečiamajam vaizdo klipui.

VB filialuose iš 405 per metus gautų kraštotyris užklauso daugiausia buvo pateikta A. Vymerio bibliotekoje. Ten bibliotekininkės atsakė į 85 vartotojų (daugiausia

moksleivių) kraštotyrimo užklausa (2019 m. – 103). Dažniausiai klausta apie Tauragės krašto žymias vietas, miesto istoriją bei kraštiečius. Kaimų filialuose kraštotyros medžiaga daugiausia domisi pagyvenę bibliotekos lankytojai bei moksleiviai. Jie klausia informacijos apie savo kaimo ir miesto įvykius, lankytinas vietas, žymius žmones, domisi trėmimų istorija, naujomis kraštiečių knygomis.

Naudojimasis internetu paslaugomis

Tauragės rajono savivaldybės viešosios bibliotekos sistemoje yra 125 darbo vietos, kurios yra prijungtos prie interneto, ir jomis gali naudotis vartotojai. 2019 - 2020 metais atnaujinta 11 viešos interneto prieigos taškų. Visuose atnaujintuose taškuose VRSS sistema skaičiuoja ir bevielius VIP seansus (kreiptis). Analizuojant VIP seansų (kreipčių) tendencijas, galima teigti, kad naudojimasis internetu prieiga vis auga. Tiesa, naudojimasis WiFi 2020 m. lyginant su 2019 m. sumažėjo. Ir čia įtakos turėjo COVID-19 pandemija.

VIP kreipčių (seansų) skaičius		Iš jų:	
		Bevielės VIP kreipčių (seansų) skaičius	
2019	2020	2019	2020
33300	34336	11497	9780

Unikalių viešos interneto prieigos vartotojų nuo VRSS atsiradimo (~2008 m.) Tauragės rajono bibliotekose priskaičiuojama 6251. 2020 m. užregistruoti 173 vartotojai.

Socialinių tinklų panaudojimas

Viešoji biblioteka			
Facebook	2018	2019	2020
Sekėjai	2418	2746	3223
Įrašai	584	441	456
Instagram			
Sekėjai	200	308	403
Įrašai	170	298	43
VB Vaikų literatūros skyrius			
Facebook			
Sekėjai	684	787	1042
Įrašai	126	132	217

2020 m. dėl susidariusios epideminės situacijos bibliotekos veikla iš dalies buvo organizuojama nuotoliniu būdu, tokio formato veikla jau įsitvirtino kaip viena iš bibliotekų darbo formų. Dalis renginių, parodų bei kitų veiklų persikėlė į virtualią aplinką (Facebook, Instagram). Viešosios bibliotekos Facebook sekėjų skaičius, lyginant su 2019 m., išaugo 477, paskelbta 15 įrašų daugiau, negu 2019 m. 95 padaugėjo Instagram sekėjų skaičius. 2020 m. Instagram platformos įrašų skaičius mažesnis nei 2019 m., tai paaiškinama tuo, kad Instagram yra populiarus jaunimo tarpe, todėl patalpinti Instagram įrašai, istorijos orientuotos į jaunąją visuomenės dalį. Socialiniame tinkle Facebook ir bibliotekos svetainėje buvo reklamuojamos bibliotekų

paslaugos, prenumeruojamos Duomenų bazės, paslauga „Klausk bibliotekininko“, elektroniniu paštu atsakoma į užklausas, suteikiami slaptažodžiai nutolusiems vartotojams prisijungti prie Duomenų bazių, vyko renginiai, edukacijos, mokymai, buvo eksponuojamos parodos, bendraujama su darbuotojais ir vartotojais ir kt. Siekiant, kad kraštotyros informacija būtų pasiekama ne tik realiems, bet ir nutolusiems vartotojams, buvo vykdomas kultūros paveldo objektų skaitmeninimo projektas (VEPS), per karantiną bibliotekos socialiniame tinkle Facebook reklamuoti svetainėje „Krašto paveldo gidas“ esantys Tauragės maršrutai bei objektai, genealoginė informacija, visateksčiai bibliotekos leidiniai.

30 % kaimų filialų neturi sukūrę kaimo filialo paskyros.

Virtualūs renginiai

Virtualūs renginiai							
	Žodiniai renginiai	Renginių dalyvių	Parodos	Peržiūrų	Patinka	Koment- tarai	Bendri- nimas
VB	32	407	16	6254	914	151	103
MF	15	0	74	137	51	0	0
KF	12	276	51	8207	2638	27	24
Iš viso:	59	683	141	14598	3603	178	127

2020 m. virtualiam darbui rajono bibliotekininkus karantinas užklupo menkai pasiruošusius - trūko techninių žinių, įgūdžių.

Nuo balandžio mėnesio Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojos pradėjo organizuoti virtualius seminarus jaunimui, kiek vėliau įvyko virtualūs pokalbiai su rašytojais A. Diliene (203 peržiūros), E. Umbrasaite (400 peržiūrų), M. E. P. Martynenko (849 peržiūros), virtualūs pokalbiai su „Nieko sau teatro“ įkūrėjais (350 peržiūrų) ir Jeronimu Lauciumi (169 peržiūros) ir kt. 2020 m. įvyko 13 virtualių renginių, buvo eksponuotos 2 virtualios parodos, įvyko 3 viktorinos. Iš viso peržiūrų skaičius - 2132.

VB Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos Facebook platformoje surengė 24 garsinius skaitymus, virtualias edukacijas ir parodas (4081 peržiūra). Vaizdo konferencijų ZOOM programos pagalba įvyko „Pokalbis su scenos kryžiaus laureate Jūrate Trimakaite“ (23 dalyviai), paskaita „Kas yra pilietiškumas“ (80 dalyvių (5 klasės), knygos „Vaikai vaistažolių pasaulyje“ pristatymas - virtualus susitikimas su Mariumi Lasinsku (70 dalyvių (3 klasės)).

Greitai virtualiam darbui prisitaikė jaunesnės filialų darbuotojos. Mažonų kaimo filialo vyr. bibliotekininės Gintos Bartkienės skaitytojai dalyvavo Nacionalinės mokinių piešinių konkurso parodoje „Knygų namų šviesa“ (17 piešinių), padėkų parodoje, nuotoliniuose skaitmeninio raštingumo mokymuose (30 dalyvių), vaikų garsiniame skaityme, skirtame Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dienai (6 dalyviai), akcijos „Lietuva skaito“ garsiniame skaityme (18 dalyvių). Lomių kaimo filialo vyr. bibliotekininė Gintarė Pavalkytė – Vasiliauskienė surengė kraštietės Marytės Elenos Tauškėlienės piešinių ant vinininių plokštelių demonstravimą (893 peržiūros), skaitymus „Skaityme pasakas - K. Kubilinsko „Strakaliukas ir Makaliukas“ skaitymas – vaizdo įrašas (386 peržiūros), akcijai „Atrask klasikų“ sukurti 2 vaizdo įrašai. Žygaičių kaimo filialo vyr. bibliotekininės Zitos Jakienės surengtą skaitymo skatinimo akciją - loteriją „Karantinas“ peržiūrėta 500 kartų, integruotoje pamokoje nuotoliniu būdu per

Zoom dalyvavo 17 vartotojų, edukacijoje „Gamtinių medžiagų panaudojimas Advento vainiko kūrime“ - 20 vartotojų, paroda tautodailės metams „Pynės susipynė, gėlės pražydo, ornamentika – motyvai raštuose“ peržiūrėta 386 kartus.

Bibliotekose vyko nuotoliniai gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai.

V. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS, SIEKIANT TOBULINTI PASLAUGAS

Tauragės rajono savivaldybės B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka kryptingai rengia ir teikia projektus siekdama kurti ir tobulinti inovatyvius ir ilgalaikę išliekamąją vertę turinčius produktus, didinti teikiamų paslaugų skaidą, stiprinti bendruomenės dalyvavimą bibliotekų veiklose, skatinti skaitymą, tenkinti kintančius vartotojų poreikius.

Iš viso 2020 m. buvo finansuoti 20 projektų, kurių įgyvendinimui buvo skirti 12582 Eur. Dėl paskelbto karantino visoje šalyje ir taikomų apribojimų viešiesiems renginiams projektų: „Poezija tamsoje“ (900,00 Eur), Padėkos vakaras „Biblioteka – tai mes visi“ (450,00) nebuvo įgyvendinti. Projektas „Gyventi scenoje ir sugrįžti į prisiminimus“ – įgyvendintas dalinai. Dėl šių aplinkybių į biudžetą buvo grąžinta 1550,00 Eur.

Tauragės rajono B. Baltrušaitytės viešosios bibliotekos filialai parengė 10 paraiškų, iš kurių buvo finansuotos 7 paraiškos. Įgyvendintų projektų bendra vertė – 2500 Eur.

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas, tikslai ir uždaviniai	Projektą finansavo Ir skirtos lėšos (Eur.)	Savivaldybės lėšos (Eur.)	Terminas (mėn.)	Padalinys parengęs projektą ¹
Projektai gavę finansavimą					
Tauragės rajono savivaldybės Kultūros renginių rėmimo programa ²					
1.	<p>Pavadinimas: „Nerimstanti biblioteka“;</p> <p>Tikslai: Prisitaikant prie šiuolaikinių vartotojo poreikių plėsti aktyviai skaitančių vartotojų auditoriją ir taip ugdyti kūrybišką, tobulėti siekiančią, kritiškai mąstančią, pilietiškai atsakingą asmenybę.</p> <p>Uždaviniai:</p> <p>1.Surengti susitikimų ciklą su žymiais autoriais,</p> <p>2.Suorganizuoti akciją „Kava su knyga“, taip siekiant sudominti bibliotekos teikiamomis</p>	TRS KRRP 200	200	03 - 11	SAS ³

¹ Projektus rašė, konsultavo, koordinavo įgyvendinimą Projektų vadovė

² TRSKRRP

³ Skaitytojų aptarnavimo skyrius

	<p>paslaugomis potencialius lankytojus. 3. Praplėsti tikslines bibliotekos vartotojų grupes, sudominant jas teikiamomis paslaugomis.</p>				
2.	<p>Pavadinimas: Tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris 2020“; Tikslai: tęsti tradicinį poezijos festivalį, suteikiant galimybę tauragiškiams susitikti su garsiausiais Lietuvos ir užsienio poetais, sudaryti sąlygas Tauragės krašto poetams kartu dalyvauti poezijos skaitymuose. Uždaviniai: 1. Suorganizuoti tradicinį renginį „Poezijos pavasaris 2020“, restorano „Banga“ terasoje ir Skaudvilės padalinyje. 2. Bendradarbiaujant su Lietuvos rašytojų sąjunga, suderinti kviestinių festivalio dalyvių sąrašą. 3. Sukurti ir išplatinti renginio reklamą: anonsinės radijo, televizijos laidos, straipsniai vietinės žiniasklaidos priemonėse. 4. Atrinkti ir paruošti tauragiškius (jaunimą) skaityti poeziją kartu su Lietuvos ir užsienio poetais.</p>	<p>TRS KRRP 250</p>	250	03 - 08	SAS
3.	<p>Pavadinimas: „Akcija: IŠTARK, IŠGIRSK, IŠSAUGOK“; Tikslai: Tikslas – atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvos tremties istorija nėra tik skaičiai, bet ir konkretūs žmonių likimai. Stiprinti kartų dialogą ir kalbėti apie Lietuvos istoriją naujomis, patraukliomis formomis Uždaviniai: 1. Įtraukti į akciją „Ištark, išgirsk, išsaugok“ vietos bendruomenę ir nevyriausybinės organizacijas; 2. Vykdyti projekto viešinimą pasitelkiant žiniasklaidos priemones ir socialinius tinklus.</p>	<p>TRS KRRP 700</p>	700	03 - 10	SAS
4.	<p>Pavadinimas: „Renginių ciklas „Vainikuotieji““; Tikslai: skatinti vietos bendruomenės aktyviai įsitraukti į skaitymo procesą, parodant skaitymą kaip vieną iš svarbiausių veiksnių, padedančių išauginti raštingą bei išsilavinusią jaunąją kartą. Uždaviniai: 1. Suorganizuoti penkių susitikimų ciklą „Vainikuotieji“; 2. Vykdyti projekto viešinimą pasitelkiant žiniasklaidos priemones ir socialinius tinklus;</p>	<p>TRS KRRP 300</p>	300	03 - 11	SAS

	3. Užtikrinti jaunimo ir senjorų dalyvavimą renginiuose, taip ugdant skaitytojų kritinio mąstymo ir kūrybiškumo įgūdžius.				
5.	<p>Pavadinimas: „Renginių ciklas: rašau vaikams, nes turiu ką pasakyti“;</p> <p>Tikslai: Skatinti vaikus ne tik skaityti knygas, bet ir kūrybiškai panaudoti jos teikiamas žinias, dalyvaujant edukaciniuose užsiėmimuose.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizuojant susitikimus su knygų autoriais (fotografu, iliustratoriumi, dailininku), supažindinti vaikus su įvairiomis profesijomis. 2. Renginių ciklo metu vykdyti edukacinius užsiėmimus. 3. Skatinti vaikus skaityti Lietuvių autorių parašytas knygas 	TRS KRRP 300	300	01 - 10	VLS ⁴
6.	<p>Pavadinimas: „Vasaros skaitymo iššūkis Tauragėje“;</p> <p>Tikslai: dalyvaujant vasaros skaitymo iššūkyje sutelkti vaikų literatūros skyriaus skaitytojus ir prisidėti prie skaitymo skatinimo iniciatyvos.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Organizuoti vasaros skaitymo iššūkį Tauragėje; 2. Suorganizuoti renginį, skirtą apdovanoti skaitymo iššūkio dalyvius; 3. Prizus ir suvenyrus pirkti iš vietinio verslo tiekėjų 	TRS KRRP 300	300	06 - 08	VLS
7.	<p>Pavadinimas: „Ant močiutės kelių“;</p> <p>Tikslai: sudominti vaikus stebukliniu pasakų žanru, padėti jiems suvokti, kad vaikystė yra kaip pasakų šalis.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pateikti Žygaičių krašto vaikams Ramunės Ordo eilėraščių knygą „Ant močiutės kelių“ kaip dar vieną būdą pamatyti vaikystės džiaugsmą ir išsaugoti ryšį su gimtuoju kraštu bei visa Lietuva; 2. Leidiniui atrinktą medžiagą pateikti leidyklai (maketavimui, koregavimui); 3. Pristatyti Ramunės Ordo knygą 2020 metų pirmajame pusmetyje; 4. Viešinti knygą Žygaičių seniūnijos bibliotekose ir Tauragės rajone; 	TRS KRRP 400	400	01 - 04	Žygaičių KF

⁴ Vaikų literatūros skyrius

	5. Viešinti projektą straipsniais regioninėje spaudoje, internete ir socialinėse medijose.				
8.	<p>Pavadinimas: Knygos „Ko neišpustė laiko vėjai“ išleidimas;</p> <p>Tikslai: išleisti autorės Elenos Bazinienės knygą „Ko neišpustė laiko vėjai“</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skatinti jaunimo ir vyresnio amžiaus gyventojus domėtis gimtojo krašto istorija bei skatinti kartų bendravimą; 2. Vertinti ir puoselėti senolių nuveiktus darbus kuriant išlikusį paveldą; įamžinti užfiksuotus Lomių krašto įvykius, gyvavusių santvarkų kaitą; 3. Surinktą medžiagą redaguoti ir paruošti išleidimui. 	TRS KRRP 900	900	02 - 10	Lo mių KF
9.	<p>Pavadinimas: „Skaitymo takas veda mus į knygos šalį“;</p> <p>Tikslai: skatinti įvairaus amžiaus gyventojų motyvaciją skaityti, stiprinti bendradarbiavimą, užtikrinti skaitančios aplinkos kūrimą ir palaikymą ugdant Tauragės krašto gyventojų domėjimąsi lietuvių literatūros paveldu.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ugdyti bibliotekos skaitytojų domėjimąsi lietuvių literatūros populiarinimu, organizuojant dokumentų ekspoziciją apie rašytoją Kristiną Gudonytę. 2. Suorganizuoti literatūrinę-educacinę popietę, susitikimą su lietuvių rašytoja Kristina Gudonyte. 3. Viešinti literatūrinį- edukacinį renginį rajoninėje spaudoje, interneto svetainėse 	TRS KRRP 200	200	03 - 10	A. Vym erio MF
10.	<p>Pavadinimas: „Ačiū, kad esate“ padėkos vakaras;</p> <p>Tikslai: bendruomenės gyventojų telkimas, tarpinstitucinio bendravimo skatinimas, bibliotekos paslaugų plėtra.</p> <p>Uždaviniai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Parengti scenarijų organizuojamam padėkos vakarui „Ačiū, kad esate“; 2. Paruošti ir išdalinti kvietimus ir tikslingai viešinti renginį rajono žiniasklaidoje ir socialiniuose tinkluose; 3. Sutelkti Visbarų bendruomenę ir bibliotekos skaitytojus bendrai veiklai. 	TRS KRRP 100	100	10 - 11	Visba rų KF
11.	<p>Pavadinimas: Padėkos vakaras „Biblioteka – tai mes visi“</p>	TRS KRRP	450 lėšos	10 -	SAS

	Tikslai: Uždaviniai: <i>Dėl COVID-19 pandemijos projektas nebuvo įgyvendintas</i>	450	graži ntos	12	
12.	Pavadinimas: Projektas „Gyventi scenoje ir sugrįžti į prisiminimus“ – įgyvendintas dalinai Tikslai: meninėmis priemonėmis skatinti vietos bendruomenės skaitytojų domėjimąsi aktorių kūryba, kelti skaitymo prestižą. Uždaviniai: 1.Suorganizuoti susitikimą su žymia kino, televizijos ir teatro aktore Nijole Narmontaite; 2.Vykdyti projekto viešinimą per žiniasklaidą ir socialinius tinklus. <i>Dėl COVID-19 pandemijos projektas įgyvendintas tik dalinai</i>	TRS KRRP 300	300 (200 Eur. graži nta, įsisa vinta -100 Eur.)	10 - 12	Žygai čių KF
	Iš viso:	4400			
Lietuvos kultūros taryba					
13.	Pavadinimas: „Tyli spalvis, mano gimimo mėnuo“; Tikslai: iškilios kraštietės Birutės Baltrušaitytės asmenybės ir kūrybos populiarinimas; Uždaviniai: netradicinės pamokos Tauragės miesto mokyklų moksleiviams, spaudinių ir nuotraukų paroda, baigiamasis renginys – konferencija (dėl COVID-19 vyko nuotoliniu būdu)	Lietuvos kultūros taryba 700		04 - 10	IS ⁵
14.	Pavadinimas: Dainuojamosios poezijos vakaras „Prie garažų“; Tikslai: ugdyti kultūrinės ir literatūrinės kompetencijas, skatinti profesionaliojo meno sklaidą, praplėsti visuomenės muzikinį, literatūrinį bei kultūrinį akiratį, užtikrinant kūrybinių raiškų įvairovę ir pritraukiant visas regiono gyventojų socialines grupes. Uždaviniai: Bibliotekos populiarinimas netradicinėje erdvėje	Lietuvos kultūros taryba, 1910		04 - 08	SAS
15.	Pavadinimas: Lėlių teatrų festivalis „Džiugena“; Tikslai: per skirtingas kūrybines veiklas parodyti, kokią reikšmingą ir vienodai svarbią įtaką turi knyga, skaitymas, žaidimas ir kūryba vaiko ugdyme ir kaip šie visi dalykai tarpusavyje susiję, vienas kitą papildo ir	Lietuvos kultūros taryba, 1300		06 - 08	VLS

⁵ Informacijos skyrius

	lavina vaiko asmenybę. Uždaviniai: įtraukti vaikus į aktyvią kūrybinę veiklą su įdomiais kūrėjais.				
	Iš viso:	3910			
16.	Pavadinimas: „Tyli spalys, mano gimimo mėnuo“; Tikslai: iškilios kraštietės Birutės Baltrušaitytės asmenybės ir kūrybos populiarinimas; Uždaviniai: netradicinės pamokos Tauragės miesto mokyklų moksleiviams, spaudinių ir nuotraukų paroda, baigiamasis renginys – konferencija (dėl COVID-19 vyko nuotoliniu būdu)	„Iniciatyva Tauragei“ 300		04 - 10	IS
17.	Pavadinimas: Dainuojamosios poezijos vakaras „Prie garažų“; Tikslai: ugdyti kultūrinės ir literatūrinės kompetencijas, skatinti profesionaliojo meno sklaidą, praplėsti visuomenės muzikinį, literatūrinį bei kultūrinį akiratį, užtikrinant kūrybinių raiškų įvairovę ir pritraukiant visas regiono gyventojų socialines grupes. Uždaviniai: Bibliotekos populiarinimas netradicinėje erdvėje	„Iniciatyva Tauragei“ 815		04 - 08	SAS
18.	Pavadinimas: Lėlių teatrų festivalis „Džiugena“; Tikslai: per skirtingas kūrybines veiklas parodyti, kokią reikšmingą ir vienodai svarbią įtaką turi knyga, skaitymas, žaidimas ir kūryba vaiko ugdyme ir kaip šie visi dalykai tarpusavyje susiję, vienas kitą papildo ir lavina vaiko asmenybę. Uždaviniai: įtraukti vaikus į aktyvią kūrybinę veiklą su įdomiais kūrėjais.	„Iniciatyva Tauragei“ 557		06 - 09	VLS
	Iš viso:	1672			
19.	Pavadinimas: Vasaros stovykla „Pozityvumo tiltas“; Tikslai: skatinti pozityvų mąstymą, kūrybiškumą, ugdyti emocinį intelektą, plėtoti socialinę kompetenciją. Taip pat suteikti sąlygas vaikų saviraiškos galimybėms. Uždaviniai: 1. Didinti socialinių edukacinių veiklų prieinamumą. 2. Pristatyti edukacijas, remiantis naujausiais moksliniais tyrimais apie vaikų kūrybiškumo, emocinio intelekto, saviraiškos, pozityvaus mąstymo skatinimą. 3. Vasaros metu skatinti vaikų aktyvų	Vaikų socializacijos (vasaros poilsio) programa, 1700	1700	06 - 08	SAS

	laisvalaikio praleidimo būdą. 4. Skatinti vaikų bendradarbiavimą, remiantis tolerancijos principais. 5. Sudaryti vaikų atsakingos ir socialiai prasmingos saviraiškos galimybes.				
	Iš viso:	1700			
20.	Pavadinimas: „Poezija tamsoje“; Tikslai: suaktyvinti jaunimą domėtis literatūra, pasitelkiant netradicinius metodus ir užtikrinti bibliotekos siūlomų renginių kokybę, naujumą ir aktualumą. Uždaviniai: 1. Suorganizuoti renginį „Poezija tamsoje“; 2. Vykdyti sklandžią komunikaciją su atlikėjais ir tikslingai viešinti įgyvendinamą projektą; 3. Įtraukti Tauragės miesto jaunimą į aktyvią bibliotekos veiklą ir kurti grįžtamąjį ryšį. <i>Dėl COVID-19 pandemijos projektas nebuvo įgyvendintas</i>	Tauragės rajono savivaldybės Jaunimo užimtu mo ir verslo skatini mo programa, 900	900 lėšos grą žin tos	10 - 12	SAS
	Iš viso:	900			
Projektai negavę finansavimo					
Tauragės rajono savivaldybės Kultūros renginių rėmimo programa					
21.	„Tada įkvėpiu, iškvėpiu ir kuriu“	250	-	-	Skaudvilės MF
22.	Interaktyvi pažintinė poezijos ir muzikos programa „Muzikos ir žodžio dermė“	490	-	-	Skaudvilės MF
23.	„Keliaukime į knygų ir kūrybos pasaulį kartu su Igne Zarambaite“	300	-	-	Mažonų KF
	Iš viso:	1040			
Projektai, kuriuose biblioteka dalyvavo partnerio teisėmis					
	Nedalyvavome				
Projektai, kuriuose biblioteka dalyvavo vykdant projektą					
24.	Tauragės krašto muziejaus „Santaka“ projekte „Kultūros maitinė“	-	-	06	DKTS ⁶

⁶ Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius

VI. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

Bibliotekos viešinimas

Dažniausiai apie rajono bibliotekas rašė rajoninių laikraščių žurnalistai.

„**Tauragės žinių**“ korespondentė Birutė Slavinskienė parašė 9 straipsnius apie Viešosios bibliotekos priestato projektą, knygų pristatymus ir susitikimus su rašytojais, knygų mainų dėžutes mieste, pokalbius su Direktore M. Parnarauskiene apie rajono bibliotekų veiklą karantino metu, 20-tą Nacionalinę bibliotekų savaitę bei jos metu vykusius renginius, 3D spausdintuvu pagamintus apsauginius skydelius medikams, su Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja M. Pikoraitiene kalbėjosi apie vasaros poilsio stovyklą „Pozityvumo tiltas“. „Tauragės žinių“ informacijos skiltyje buvo 8 trumpos žinutės apie bibliotekas tarp jų - apie saulės fotovoltinės elektrinės įrengimą ant Viešosios bibliotekos stogo, bibliotekų darbą pandemijos metu, parodas ir renginius. Žurnalistė Margarita Rimkutė 4 straipsniuose rašė apie Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimo renginius Viešojoje bibliotekoje, pokalbį su rašytoju A. Zyku, Vaikų skyriuje vykusius apdovanojimus aktyviausiems iššūkio „Vasara su knyga“ dalyviams, Pagramančio biblioteką. Justė Galkauskaitė parašė 2 žinutes apie poetų ir dainų atlikėjų vakarą „Prie garažų“ ir buvusią Dapkiškių kaimo filialo vyr. bibliotekininkę Eugeniją Pumputienę.

„Tauragės žinios“ atspausdino vyr. bibliografės Laimos Pikčiūnienės straipsnį apie Tauragėje gyvenusį, eilėraščius jam skyrusį Baltarusių žurnalistą, poetą, vertėją ir kovotoją prieš diktatūrinį jo šalies valdžios režimą, Konstantiną Severinecą.

17 „**Tauragės kurjerio**“ informacinių žinučių rašyta apie renginius, knygų autorius, bibliotekų darbą karantino metu, „Metų bibliotekininko“ rinkimus, Batakių kaimo filialo darbą, Viešosios bibliotekos Vasaros skaityklą, vasaros skaitymo iššūkį, Lomių vaikų dienos centro užsiėmimus, kultūros projektų finansavimą, Žygių miestelio šventę, vaikų vasaros stovyklą „Pozityvumo tiltas“, respublikinį lėlių teatrų festivalį „Džiugena 2020“, „Tauragės metų knygos“ apdovanojimus, kraštietės Birutės Baltrušaitytės - Masionienės 80-ąsias gimimo metines. 4 straipsnius parašė žurnalistė Regina Genienė (apie Eičių kaimo biblioteką, knygų dėžutes Tauragės mieste, Skaudvilės miestelio bendruomenę, 3 - žurnalistė Morta Mikutytė (apie skydelius medikams, karantino sąlygomis dirbančias kultūros įstaigas, „Baltosios lazdelės“ dienos renginį Viešojoje bibliotekoje), 2 - Daiva Žebelienė (apie planuojamą bibliotekos priestatą, karantino metu apribotą skaitytojų lankymąsi bibliotekose, išankstinį knygų užsakymą). Laikraščio redaktorė Ramunė Ramanauskienė atspausdino pokalbį su buvusiu Viešosios bibliotekos direktoriumi S. Kancevyčiumi. Skaitytojai Vilma Vaičekauskienė, Eugenijus Šaltis, Ilona Ivanauskienė, Paulina Bastakytė, Violeta Karaliūnaitė rašė apie rašytojos B. Baltrušaitytės - Masionienės minėjimą, 14-ąjį kraštiečių susitikimą Vilniuje ir bibliografių surengtą parodą, Sartininkų kaimo šventę ir bibliotekininkės surengtą parodą, Tauragės krašto muziejaus 30-tį ir bendradarbiavimą su Viešąja biblioteka, aktorius Juozo Gaižausko knygos „Dievas su šlepetėmis“ pristatymą, A. Bartkienė viešosios bibliotekos bibliotekininkėms dėkojo už karantino metu puikiai organizuotą skaitytojų aptarnavimą.

Laikraštyje „Tauragės kurjeris“ atspausdinta Viešosios bibliotekos informacija apie akciją „Knygų Kalėdos“ ir Aldonos Ruseckaitės biografinio romano „Padai pilni vinių“ pristatymą, A. Vymerio filialo darbuotojų informaciją apie susitikimą su vaikų

rašytojas Virgiu Šidlausku. Lomių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Gintarė Pavalkytė - Vasiliauskienė skaitytojams pasakojo apie Vasario 16-osios minėjimą, kaimo vaikų dienos centro veiklą karantino sąlygomis, Gedulo ir vilties dienos minėjimą Lomiuose. VB Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Martyna Pikoraitienė rašė apie vasaros stovyklą „Pozityvumo tiltas“ Viešojoje bibliotekoje.

Žurnalas „Tarp knygų“ atspausdino VB vyr. bibliotekininkės Vaivos Keserauskaitės straipsnius apie VB renginį, skirtą Lietuvos žvalgei Marceli Kubiliūtei, meninę - patyriminę vaikų vasaros stovyklą „Pozityvumo tiltas“, Metodikos skyriaus vedėjos Danutės Pukelienės prisiminimus minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 30-metį. Žurnale „Tarp knygų“ buvo skelbiama informacija apie Viešosios bibliotekos rengiamą konkursą „Metų knyga“, Tauragės miesto šventės metu veikusią „Roko muzikos“ skaityklą, atspausdintas sveikinimas Kalėdų proga.

„7 meno dienos: dailė, muzika, teatras, kinas, televizija“ - Lina Kaminskaitė - Jančorienė pasakojo apie sovietmečio kino industrijos Tauragės apskrityje tyrimus, kuriems medžiagą teikė VB vyr. bibliografė Laima Pikčiūnienė.

„XXI amžius“ - Daiva Červokienė pasakojo apie Tauragės apskrities mažojoje kultūros sostinėje Skaudvilėje vykusią miesto šventę, kurioje fotografijų parodą „Skaudvilė senojoje fotografijoje“ organizavo ir bibliotekininkės.

Internetinėje „Vorutoje“ buvo publikuoti Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vyr. bibliotekininkės Vaivos Keserauskaitės ir Informacijos skyriaus vyr. bibliografės Laimos Pikčiūnienės straipsnis „Legendinė Lietuvos žvalgė Marcelė Kubiliūtė apdovanota Žūvančiųjų gelbėjimo kryžiumi“ ir Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėjos Daivos Kiniulienės straipsnis „Kalbininko Petro Joniko palikimas“, „Rambynas“ atspausdino D. Kiniulienės straipsnį „Knygnešius mena Tauragės pilis“.

Iš viso rajoninėje ir respublikinėje spaudoje apie rajono bibliotekų veiklą buvo atspausdinti 76 straipsniai.

Atstovavimas ir partnerystė

2020 m. pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Aušros progimnazija, Žygaičių gimnazija ir Tauragės meno mokykla. Bendradarbiauta su VšĮ „Meno avilys“, jų įgyvendinamam projektui „Kino archyvai, rodymo erdvės ir auditorijos Lietuvos regionuose“ rinkta ir pateikta bibliotekoje saugoma informacija apie kino raidą Tauragėje tarpukariu bei sovietmečiu. Tauragės krašto muziejaus „Santaka“ kuriamam „Sąjūdžio“ kambariui pateikta bibliotekoje turima informacija – plakatai, nuotraukos. Bendradarbiaujant su Tauragės atvira jaunimo erdve „TAJE“, prie vasarą organizuojamų bibliotekos veiklų prisijungė net 5 „TAJE“ atstovės. Buvo organizuojami edukaciniai užsiėmimai Skaudvilės ir Taurų vaikų dienos centruose. Taip pat surengtas terapinis užsiėmimas „Atspindys“, skatinantis jaunimo užimtumą. Viešojoje bibliotekoje 2020 m. pasirašyta viena savanoriškos veiklos sutartis.

Bendradarbiavimas su ugdymo įstaigomis, Visuomenės sveiktos biuru, Trečiojo amžiaus universitetu bei kitomis įstaigomis ir organizacijomis leido praplėsti lankytojų akiratį. Tęsiant bendrystę su Tauragėje veikiančiais vaikų dienos, Tauragės moksleivių kūrybos centrais, Garliavos Jonučių progimnazija, organizuoti bendri renginiai, edukaciniai užsiėmimai, parodos.

Filialų bibliotekininkės organizuodamos renginius, valstybinių švenčių minėjimus bei įvairias edukacijas bendradarbiauja su savo aptarnaujamo mikrorajono mokyklomis, kultūros įstaigomis, seniūnijomis, bendruomenėmis. Kai kurios

administruoja bendruomenių socialinių tinklų paskyras. Bibliotekininkė Laisvutė Pavalkienė prižiūri Batakių kraštotyros muziejų, o nuo 2020-ųjų m. Kęščių bibliotekininkė Ilona Žmuidzinavičienė rūpinsis Vlado Liekio Kęščių gaisrinės muziejumi.

Atnaujintas bendradarbiavimą su Jurbarko rajono savivaldybės viešąja biblioteka. Susitikimo metu dalintasi gerąja patirtimi, aptartos bendrų veiklų galimybės, dalyvauta „Duonos kepimo“ edukacijoje Norkaičių tradicinių amatų ir etnokultūros centre.

Organizuojant renginius Viešoji biblioteka turi puikių partnerių: Tauragės kultūros centras, Tauragės miesto seniūnija, Tauragės kaimiškoji seniūnija, Tauragės savanoriai (vad. Laurynas Kryžauskas), Tauragės mokyklos: Versmės gimnazija, Šaltinio progimnazija, UAB „Muzikos servisas“. Informaciniai rėmėjai: rajon laikraščiai, Tauragės radijas, Tauragės kabelinė televizija.

UAB „VITGELBA“, UAB „Skaičių ratas“, „Medicum centrum“, „Agava“, „Onija“, „1000 mylių“, „Šaukštelio studija“, „Vitlaima“, „Rivartra“, privatūs rėmėjai - Eglė ir Giedrius Stanevičiai, Rasa Tachtamiševienė remia poetų ir dainų atlikėjų vakarą „Prie garažų“. Vaikų literatūros skyriaus lėlių teatrų festivalį „Džiugena“ rėmė privatūs asmenys, baigiamąjį „Skaitymo iššūkio“ renginį – UAB „Kintai“.

VB Informacijos skyriaus bibliografės bendradarbiavo su Vilniaus universiteto Rusų katedros dėstytojais, Tauragės šaulių organizacija, „Versmės“ gimnazijos bendruomene, rajono kraštotyrininke Elena Baziniene, krašto muziejaus „Santaka“ darbuotojais, kraštotyrininke Romualda Dapšiene, Pagramančio bei Rambyno regioninių parkų darbuotojais bei kolegėmis.

B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka teikė kraštietės Reginos Šliogerytės - Bliūdžiuvienės knygas Šilalės rajono savivaldybės Dionizo Poškos premijai gauti. Šilalės rajono savivaldybės Dionizo Poškos premijos skyrimo vertinimo komisija Dionizo Poškos premiją (1450 Eur) skyrė pasiūlytai kandidatėi Reginai Šliogerytei - Bliūdžiuvienei už 2019 m. išleistą knygą „Mītų ir sapnų šalis“.

Tauragės rajono savivaldybės B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka bendradarbiauja su visomis Tauragės žiniasklaidos priemonėmis: Tauragės kabeline televizija, Tauragės radiju, laikraščiais „Tauragės kurjeris“ ir „Tauragės žinios“, naujienų portalais „regionų naujienos“, „etaplius“, „manokraštas“ ir kt. 2020 m. Tauragės kabelinė televizijos eteryje reklamuojami Viešosios bibliotekos renginiai, iš jų parengti 4 reportažai (konferencija „Tyli spalvis, mano gimimo mėnuo“ 80-osioms B. Baltrušaitytės gimimo metinėms paminėti, bekontaktis knygų išdavimas karantino metu, kalėdinio klipo filmavimas, „Spaudos ir kalbos atgavimo“ diena).

VII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

Fondo formavimo politika ir prioritetai, ataskaitinių metų uždaviniai ir jų vykdymas

Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus tikslas - aprūpinti rajono bibliotekas naujausiais dokumentais, tenkinant vartotojų poreikius.

2020 m. be įprasto knygų įsigijimo, per birželio mėnesį, operatyviai atlikus dokumentų paiešką, atranką ir komplektavimą, įsisavintos papildomos valstybės biudžeto lėšos. Fondas atnaujintas 5,4 %. Dėl dvigubo finansavimo iš leidyklų nupirkta 7315 fiz. vnt. dokumentų (2019 m. - 4074 fiz. vnt.). 1 gyventojui teko - 1,63 Eur., (2019 - 0,86 Eur.). 2020 m. gautis 13442 fiz. vnt., 20 % didesnė, lyginant su 2019 m. (11240 fiz. vnt.). Lėšos tenkančios 1 gyventojui dokumentams įsigyti - 2,07 Eur., (2019 m. - 1,34 Eur.).

2020 m. 1 rajono gyventojui teko 6 dokumentai, naujų dokumentų - 0,33 (2019 m. – 0,29). Bibliotekose sumažėjus vartotojų, 1 skaitytojui teko 28 dokumentai, 1,5 nauji dokumentai (2019 m. – 1,2).

Tauragės rajono savivaldybė 1 gyventojui periodiniams leidiniams prenumeruoti skyrė 0,33 Eur., (2019 m. - 0,35 Eur.) Trečdaliu pabrangus „Tauragės kurjeriui“ (vieno komplekto kaina 2020 m. - 90 Eur., kai 2019 m. - 60 Eur.), liko mažiau lėšų užsakyti kitiems periodiniams leidiniams.

Dėl COVID-19 pandemijos rajono bibliotekose neįvyko dalis renginių, neįgyvendinta dalis projektų, todėl 2020 m. bibliotekai padovanota mažiau knygų - 1232 fiz. vnt., (2019 m. - 2194 fiz. vnt.), iš projektų gauta - 121 fiz. vnt., (2019 m. - 298 fiz. vnt.).

Rajono bibliotekose populiariausia buvo pramoginė, pažintinė, dokumentinė ir biografinė literatūra.

Fondo apimtis

2021 m. sausio 1 d. rajono bibliotekose buvo 247195 fiz. vnt., 36201 pavadinimų dokumentų (247195 fiz. vnt. knygų ir serialinių leidinių, 300 fiz. vnt. rankraščių, 177 fiz. vnt. kartografinių, 363 fiz. vnt. natų, 3095 fiz. vnt. garsinių regimųjų, 166 fiz. vnt. elektroninių, 6 fiz. vnt. vaizdinių dokumentų). 58 % dokumentų fondo buvo kaimų filialuose, 12 % miesto ir 30 % viešojoje bibliotekoje. Lyginant su 2019 m., fondas padidėjo 1 %.

	2019		2020		+- Fiz. vnt.
	Fiz. vnt.	Pavadinimai	Fiz. vnt.	Pavadinimai	
VB	74331	35100	74743	35310	+ 412
MF	29378	7167	29479	7197	+ 101
KF	141167	5490	142973	4480	+ 1806
Iš viso:	244876	36424	247195	36201	+ 2319

2020 m. pabaigoje rajono bibliotekų fonde buvo 159355 fiz. vnt. grožinės literatūros (64 % viso fondo), šakinės - 67874 fiz. vnt. (28 %), periodinės - 9966 fiz. vnt. (8 % viso dokumentų fondo). Grožinės literatūros fondas, lyginant su 2019 m.

padidėjo 1,4 % (VB – 1,5 %, KF – 1,7 %, o sumažėjo MF – 0,3 %). Šakinė literatūra, lyginant su 2019 m. padidėjo 0,4 % (VB – 0,6 %, MF – 1,6 %, o sumažėjo KF - 0,1 %). Periodinių leidinių, lyginant su 2019 m sumažėjo 1 % (VB – 4 %, o padidėjo MF – 0,3% ir KF – 1,3 %).

Skaitmeninių dokumentų fizinėse laikmenose yra 166 fiz. vnt. arba 0,07 % viso fondo. 2019 - 2020 m. naujų neįsigyta.

Dokumentų įsigijimas

	2019		2020		+- Fiz. vnt.
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	
Įsigyta dokumentų					
VB	2844	1667	3037	1819	+193
MF	1072	338	1349	548	+277
KF	7324	857	9056	1004	+1732
Iš viso:	11240	1902	13442	1938	+2202
Įsigyta grožinės literatūros					
VB	1221	860	1433	977	+212
MF	503	192	615	304	+112
KF	3791	664	5210	719	+1419
Iš viso:	5515	1024	7258	1061	+1743
Įsigyta šakinės literatūros					
VB	880	708	924	755	+44
MF	273	132	424	232	+151
KF	927	181	1275	272	+348
Iš viso:	2080	779	2623	790	+543
Įsigyta periodinių leidinių					
VB	743	99	680	87	-63
MF	296	14	310	12	+14
KF	2606	12	2571	13	-35
Iš viso:	3645	99	3561	87	-84

2020 m. gautis 13442 fiz. vnt. dokumentų arba 5 % viso dokumentų fondo. Kultūros ministerija 2020 m. skyrė beveik dvigubą finansavimą 65430 Eur. (metų pradžioje - 37663 Eur., o gegužės-birželio mėn. papildomai - 27767 Eur.), (2019 m. - 32973 Eur.). 2020 m. iš skirtingų leidyklų nupirkta 7315 fiz. vnt. dokumentų.

Tauragės rajono savivaldybė periodikos prenumeratai skyrė 13412 Eur. 33 ct. Viešoji biblioteka ir jos filialai prenumeravo rajoninius laikraščius: „Tauragės kurjeris“ ir „Tauragės žinias“. Prenumeruota 87 pavadinimų periodinių leidinių (16 pavadinimų laikraščių, 71 pavadinimų žurnalų).

Iš projektų gauta 377 fiz. vnt. dokumentų. Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos mainų – rezervinis fondas perdavė 17 knygų. Paramos būdu gauta 718 fiz. vnt., Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla perdavė 214 fiz. vnt., Labdaros ir paramos fondas „Švieskime vaikus“ - 504 fiz. vnt. dokumentų. Renginių metu bibliotekoms padovanota perpus mažiau knygų - 1232 fiz. vnt., (2019 m. - 2194 fiz. vnt.).

2020 m. dokumentų gautis – 5,4 % nuo viso dokumentų fondo (VB – 1,2 %, MF – 0,5 %, KF – 3,7 %). Dėl gauto papildomo finansavimo iš Kultūros ministerijos,

lyginant su 2019 m. gautis padidėjo 20 %. 2020 m. Viešosios bibliotekos gautis sudaro 23 % visos gauties (4,1 % nuo viso VB fondo), Miesto filialų gautis sudaro 10 % visos 2020 m. gauties (4,6 % nuo viso MF fondo), Kaimų filialų gautis sudaro 67 % visos 2020 m. gauties (6,3 % nuo viso KF fondo).

Grožinės literatūros gautis sudaro 54 % visos 2020 m. gauties (VB – 10,5 %, MF – 4,5 %, KF – 39 %). Šakinės literatūros gautis sudaro 20 % visos 2020 m. gauties (VB – 7 %, MF - 3%, KF – 10 %). Periodinių leidinių gautis sudaro 26 % visos 2020 m. gauties (VB – 5 %, MF - 2%, KF – 19 %).

VB gavo 87 pavadinimų periodinius leidinius (71 žurnalą, 16 laikraščių). Vidutiniškai vienas Miesto filialas gavo 12 pavadinimų periodinių leidinių (10 žurnalų, 2 laikraščius), vienas Kaimo filialas 13 pavadinimų periodinių leidinių (9 žurnalus, 4 laikraščius)

Įsigyta dokumentų (fiz. vnt.)	2019	2020	+/-
Centralizuotai	3650	3578	-72
Leidyklų	4074	7315	+3241
Dovanotos	2194	1232	-962
Parama	815	718	-97
Vietoj pamestų	-	222	+222
Projektai	507	377	-130
Iš viso:	11240	13442	+2202

Lėšos (Eur) tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti	2019	2020
Kultūros ministerijos	0,86	1,63
Rajono savivaldybės	0,35	0,33
Parama	0,02	0,02
Vietoj pamestų	-	0,03
Projektai	0,11	0,06
Iš viso :	1,34	2,07

2020 m. gauta biudžetinių lėšų iš Kultūros ministerijos – 65 430 Eur., Tauragės rajono savivaldybė periodikos prenumeratai skyrė 13 412 Eur. 33 ct.

Iš Kultūros ministerijos skirtų lėšų įsigyta dokumentų (fiz. vnt.)	2019	2020
Mokslo šakomis		
0 - Bendras	115	310
1 - Filosofija	155	319
2 - Religija	28	43
3 – Visuomenės	152	280
5 – Gamtos	24	115
6 – Taikomieji	78	226
7 – Menas, sportas	109	173
80 - Kalbotyra	16	64
82-89 Grožinė	3270	5412
9 – Istorija, geografija	127	373

2020 m. fondas padidėjo 2319 fiz. vnt, arba 1 % lyginant su 2019 m. 2020 m. fondo gautis padidėjo 20 %, lyginant su 2019 m. 2020 m nupirkta – 7315 fiz. vnt. (2019 m. – 4074 fiz. vnt.). 2020 m. iš KM skirtų lėšų nupirkta kiekvienos mokslo šakos dokumentų du kartus daugiau negu 2019 m.

Fondo komplektavimo ir panaudojimo optimalumas

2020 m. išduota 145021 fiz. vnt. arba 36705 fiz. vnt. dokumentų mažiau (2019 m. - 181726 fiz. vnt.). Vidutiniškai viename miesto filiale išduota 4492 fiz. vnt. (2019 m. - 7096 fiz. vnt.), viename kaimo filiale – 3056 fiz. vnt. (2019 m. - 3948 fiz. vnt.).

Nežiūrint to, kad populiariausios buvo 2020 m. pirktos knygos, bendras išdavimas ženkliai krito (–36705) arba 20 %, lyginant su 2019 m. Bibliotekos pavasarį ir metų pabaigoje nedirbo, todėl per metus sumažėjo 475 skaitytojais. Daugiausia vartotojų sumažėjo Viešojoje bibliotekoje (-395), todėl sumažėjo išduotis (-10068), fondo apyvarta (0,8, 2019 m. – 1), skaitomumas nuo 20 2019 m. iki 19 2020 m.

Miesto filialuose sumažėjo 80 vartotojų, išduotis sumažėjo 5207 arba 37 %, fondo apyvarta - nuo 0,5 2019 m. iki 0,5 2020 m., skaitomumas nuo 16 2019 m. iki 9 2020 m. 36 % sumažėjo išduotis A. Vymerio vardo miesto filiale (–3287), skaitomumas sumažėjo nuo 23,3 2019 m. iki 13 2020 m., fondo apyvarta sumažėjo nuo 1 2019 m. iki 0,8 2020 m.

Kaimų filialuose sumažėjo 160 vartotojų, išduotis sumažėjo 21430 arba 23 %, lyginant su 2019 m. Skaitomumas mažėjo nuo 20 iki 16, fondo apyvarta – nuo 0,7 iki 0,5. Mažiausia fondo apyvarta (0,1) pusę metų nedirbusiame Eičių kaimo filiale. Mažai skaitytojų sutelkta Šakviečio ir Kunigiškių kaimų filialuose, todėl ir jų fondo apyvarta 0,2.

Skaitomumas	2019	2020	+ -
VB	20	19,0	-1
MF	16	9,4	-6,6
KF	22	15,8	-6,2
Rajone	19	16,3	-2,7

2020 m. skaitomumas rajono bibliotekose buvo 16,3 (2019 m. - 19). Miesto filialuose skaitomumas sumažėjo nuo 16 iki 9,4, kaimų filialuose - nuo 22 iki 15,8, Viešojoje bibliotekoje sumažėjo nuo 20 iki 19. Didžiausias skaitomumas Visbarų (24,5), Adakavo (23,4), mažiausias – Šakviečio (9,5) Kęščių (9,9) kaimų, Skaudvilės miesto (6,3) filialuose.

Fondo apyvarta	2019	2020
VB	1	0,8
MF	0,5	0,3
KF	0,7	0,5
Iš viso:	0,7	0,6

Bendra fondo apyvarta (0,6) sumažėjo dėl karantino metu uždarytų bibliotekų.

Specialiųjų fondų komplektavimas ir panaudojimas

Krašto dokumentų fondas ir jo panaudojimas

2020 m. rajono bibliotekų Kraštyros dokumentų fondą sudarė 7961 fiz. vnt., 1267 pavadinimų dokumentai. Per metus gauti 7961 fiz. vnt. dokumentų, nurašyta 18 fiz. vnt. (VB - 3 fiz. vnt., MF - 2 fiz. vnt., KF - 13 fiz. vnt) kraštyrinių dokumentų. 2020 m. kraštyros fondo išduotis – 788 fiz. vnt., fondo panaudojimas – 10. Per metus išduoti 5 rankraščiai. VB Informacijos skyriaus kraštyros fondą sudaro 1983 fiz. vnt. inventorintų dokumentų.

Kraštyros dokumentų fondas					
	2019		2020		+-
	Fiz. vnt.	Pavadinimai	Fiz. vnt.	Pavadinimai	
VB	2093	1223	2180	1267	+87
MF	1113	324	1144	337	+31
KF	4396	147	4637	151	+241
Iš viso:	7602	1223	7961	1267	+359
Kraštyros fondas (gauta per metus)					
VB	37	20	90	47	+53
MF	16	8	33	15	+17
KF	93	7	254	17	+161
Iš viso:	146	20	377	47	+231

VB Informacijos skyriaus ir kai kurių filialų krašto dokumentų fondai buvo papildyti krašto istorijai reikšmingomis rajono įstaigų bei kraštiečių parengtomis knygomis. Rambyno regioninio parko direktorė Diana Milašauskienė padovanojo tauragiškių skaitytojų pamėgtos knygos „Rojaus kelias: Rytprūsių ūkininkės Lėnės Grigolaitytės prisiminimai“ antrojo leidimo 30 egzempliorių. VB turėjo tik vieną pirmojo leidimo knygą ir ją skaityti kartais susidarydavo eilė. Rajono kultūrinio gyvenimo istorijai reikšminga režisierės Genovaitės Urmonaitės parašyta knyga „Ačiū: Tauragės liaudies teatrui - 60“, Lomių krašto istoriją į vieną leidinį „Ko neišpastė laiko vėjai“ surinko kraštyrininkė Elena Bazinienė. Projektą straipsnių rinkinio išleidimui teikė Lomių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė Gintarė Pavalkytė-Vasiliauskienė. Biografiniame žinyne „Kas yra kas Lietuvoje, 2018: šimtmečio leidimas“ pateikiama informacija apie 63 kraštiečius (jiems sukurti analiziniai aprašai). Fondą praturtino kraštiečių Juozo Gaižausko, Jauniaus Kulnio, Naglio Bieranco išleistos knygos. Gautas pagal Juliaus Radtkės dienoraščius parengtas papildytas leidinys „Paskutinis, užvėręs vartus“ ir kraštiečiui, Klaipėdos Stasio Šimkaus konservatorijos Choro dirigavimo skyriaus dėstytojui Stanislovo Juščiui, skirta knyga „Daina mano miestui“. Kraštyros fondo grožinės literatūros lentyna papildyta ir rajono literatūrai išleistomis knygomis: Ivetos Skurvydienės eilėraščiai ir iliustracijos „Sraigė ant asfalto“, Ramunės Juciūtės-Ordo eilėraščiai „Ant močiutės kelių“, tauragiškio vaikų poeto Jono Jakštaičio-Šapelio eilėraščiai „Mažas pumpurėli, ar nesušalai?“, Marijos Maškauskienės poezijos rinkinys vaikams „Žvaigždžių šviesa“, Renatos Karvelis poezija „Poems after sex*“. Gautos trys žygaitiškės literatūros Reginos Bliūdžiuvienės knygos: „Žodžio takais po gimtąjį kraštą“, „Gyvenimas yra gyvas : karantino lyrika su vaizdais iš mano kiemo“ ir „Islandija – mano sese arba kelionės dienoraštis su datomis ir posmais“. Gauti 3 CD garso ir vaizdo įrašai (kraštiečio Martyno Levickio diskas „Martynas“ ir 2 Gaurės

bendruomenės parengtos lietuvių liaudies dainų kompaktinės plokštelės: „Kai aušo aušrelė...“). Bibliotekos bičiulė Kauno technologijos universiteto Matematikos ir gamtos mokslų fakulteto Fizikos katedros docentė dr. Judita Puišo, radusi aukcionuose iš kolekcininkų bibliotekai nupirko ir atsiuntė su Tauragės susijusius 1 atvirlaiškį ir 5 tarpukario laikotarpio nuotraukas (paskelbus socialiniame tinkle, nepavyko identifikuoti fotografijose esančių asmenų, todėl dar nesuinventorina). Kraštietės Birutės Baltrušaitytės archyvas papildytas 3 poetų jai skirtais eilėraščiais, tėvelio Stasio Baltrušaičio atsiminimų rankraščiu bei giminaičių nusiskenavimui perduotomis nuotraukomis.

2020 m. buvo sudarytas ir bibliotekos interneto svetainėje publikuotas „Žymių Tauragės datų kalendorius 2021 m.“. Atnaujinta Tauragės rajono bibliotekose parengtų kraštotyros darbų rodyklės (2013 - 2019 m.) informacija, redaguojamas ir pildomas personalijų žinynas „Kraštiečiai“ (atnaujinimai dar nebaigti, todėl neperkelti į bibliotekos svetainę). LIBIS administratorė – vyr. bibliotekininkė Greta Dagienė apie 580 kraštotyros fondo dokumentų elektroniniame kataloge sukėlė į katalogo dalį „Kraštotyros fondas“ ir „Autografai“.

Kraštotyros fonde saugomi teminiai iškarpu bei pildomi kraštotyrynių parodų (apie žymius kraštiečius ar istorinius Tauragės įvykius) aplankai. Vis aktualesnė darosi problema dėl Informacijos skyriaus kraštotyros fondo – lentynose trūksta vietos.

VB filialuose bibliotekininkės apie savo aptarnaujamą mikrorajoną bei jame veikiančias bendruomenes, klubus ir žymius žmones kaupia iškarpu aplankus, vykusių renginių nuotraukų albumus. Adakavo bibliotekininkė Regina Vingienė pildo aplanką apie Skaudvilės bendruomenės teatrą, kuriame vaidina trys adakaviškiai. Žygaičių filiale sukauptas vietinės dailininkės Teresės Beities skenuotų piešinių archyvas papildytas naujomis nuotraukomis ir buvo panaudotas iliustruojant iš šio krašto kilusios, Lenkijoje gyvenančios literatės Ramunės Juciūtės-Ordo eilėraščių knygelę vaikams „Ant močiutės kelių“. Skaudvilės bibliotekai lituanistinių knygų dovanavo kraštietis profesorius Stasys Skrodenis.

2020 m. skaitomiausių leidinių apie Tauragės kraštą dešimtukas:

1. Pagramančio regioninis parkas/ sud. Tomas Kalašinskas (skaityta – 111);
2. Pažink Tauragę/ sud. Tauragės savivaldybė (skaityta – 48);
3. Pamatykime Tauragės kraštą/ sud. Tauragės kultūros centras (skaityta – 39);
4. Pietų Karšuva/ Vytenis Almonaitis, Junona Almonaitienė (skaityta – 30);
5. Šimtmečio Tauragė, 1918 - 2018: 100 įdomiausių faktų/ sud. Darius Kiniulis (skaityta – 26);
6. Karšuva. Kn. 1. Keliautojo po Tauragės kraštą žinynas/ Vytenis Almonaitis, Junona Almonaitienė (skaityta – 26);
7. Batakliai/ Edmundas Mažrimas (skaityta – 26);
8. Žodžio takais po gimtąjį kraštą/ Regina Bliūdžiuvienė (skaityta – 24);
9. Tauragės krašto šviesuoliai/ Alma Mizgirienė (skaityta – 23);
10. Lomiai amžių sandūroje/ sud. Elena Bazinienė (skaityta – 22).

Kraštotyros darbai

Mažam parengtų kraštotyros darbų kiekiui(4) įtakos turėjo karantinas. VB Informacijos skyrius kraštietės prof. B. Baltrušaitytės 80-ųjų gimimo metinių minėjimui parengė jos tėvelio Stasio Baltrušaičio atsiminimų „Mano senelio, tėvelio pasakojimai ir mano paties prisiminimai“ sąsiuvinį. Jo kopijos įteiktos renginyje dalyvavusiems artimiesiems, Lomiu bibliotekai.

Tradiciškai Žygių bibliotekos 2020 m. veiklos metrašį parengė vyr. bibliotekininkė Zita Jakienė. Batakių kaimo vyr. bibliotekininkė Laisvutė Pavalkienė Tautodailės metams parengė 2 trumpus vaizdo filmukus apie šio krašto tautodailininkes drožėją Oną Paulauskienę ir mezgėją Oną Vaitkevičienę.

Pagal Viešosios bibliotekos bibliotekininkų parengtus ir laimėtus projektus 2020 m. buvo išleistos 2 kraštiečių knygos. Lomių kaimo vyr. bibliotekininkė Gintarė Pavalkytė-Vasiliauskienė prisidėjo prie lomiškės kraštotyrininkės Elenos Bazinienės knygos „Ko neišpustė laiko vėjai“ parengimo, atvirukų rinkinio ir 2021 metų Lomių kalendoriaus išleidimo. Pagal Žygių kaimo filialo vyr. bibliotekininkės Z. Jakienės teiktą projektą buvo išleista Lenkijoje gyvenančios kraštiečių Ramunės Juciūtės-Ordo vaikams skirta eilėraščių knyga „Ant močiutės kelių“.

Informacinių dokumentų fondas

2020 m. informacinį rajono bibliotekų fondą sudarė 26625 fiz. vnt. (Viešojoje bibliotekoje buvo 15717 fiz. vnt., Miesto filialuose - 3814 fiz. vnt., Kaimų filialuose - 7094 fiz. vnt.). Lyginant su 2019 m. informacinis fondas sumažėjo 1,7 %. Per metus gauti 205 fiz. vnt. (VB - 87 fiz. vnt., MF - 27 fiz. vnt., KF - 91 fiz. vnt.). 2020 m. nurašyti 670 fiz. vnt. informacinių leidinių (VB - 166 fiz. vnt., MF - 114 fiz. vnt., KF - 390 fiz. vnt.). Vidutiniškai viename Kaimo filiale yra 296 fiz. vnt., viename miesto filiale – 1907 fiz. vnt. informacinių dokumentų. 2020 m. Informacinio fondo išduotis – 3061 fiz. vnt. Šio fondo panaudojimas per metus – 11,5.

Viešosios bibliotekos Informacijos skyriaus dokumentų fonde 2021 m. pradžioje buvo 8889 fiz. vnt. 6558 pav. dokumentai. 2020 m. gauta 200 fiz. vnt. 190 pav. dokumentų - 77 fiz. vnt. mažiau negu 2019 m. 2020 metais nurašyta 45 neaktualūs dokumentai. Informacinio fondo sudėtis bei komplektavimo prioritetai nesikeitė. Jį sudaro įvairių mokslo šakų literatūra bei informaciniai leidiniai, skirti bendruomenės mokymosi ir savišvietos poreikiams tenkinti. Kaskart naujai gaunami leidiniai yra reklamuojami mini parodėlėje „Naujienos“.

Meno ir muzikos dokumentų fondas

2020 m. rajono bibliotekose buvo 14438 fiz. vnt. muzikos ir meno dokumentų, per metus gauti 589 fiz. vnt., nurašyta 830 fiz. vnt., išduota 2632 fiz. vnt. dokumentų. Muzikos ir meno fondo panaudojimas – 18.

Viešosios bibliotekos Muzikos ir meno skaityklos paskirtis – užtikrinti efektyvų muzikos ir meno informacinių bei garsinių išteklių paslaugų teikimą.

Muzikos ir meno skaitykloje nuo 2018 metų matomas lankytojų skaičiaus augimas, tačiau apribota bibliotekos veikla turėjo įtakos šios skaityklos 2020 m. lankytojų skaičiaus kritimui. Muzikos ir meno skaitykla nurašė 183 leidinius. Viešojoje bibliotekoje lankomumas sumažėjo nuo 14 sumažėjo iki 12.

Muzikos ir meno skaityklos fondą sudaro meno ir muzikinės tematikos, scenos, kino meno, dizaino spaudiniai; natos: įvairūs lietuvių, užsienio kompozitorių kūriniai; fonoteka (CD, kasetės, vinilo plokštelės); videoteka (muzikos DVD, kompiuterinės laikmenos ir įvairaus žanro filmai).

Muzikos skyriuje galima naudotis visais čia esančiais dokumentais (spaudiniais, garso bei vaizdo įrašais), galime skolinti juos į namus. Sudarytos sąlygos individualiai vaizdo ir garso bei kompiuterinių laikmenų dokumentų peržiūrai, perklausai šalia esančioje Interneto skaitykloje.

Organizuojamos leidinių, teminės parodos, edukacinės užduotys moksleiviams, bibliotekos stovyklų dalyviams.

Viešoji biblioteka neturi specialiųjų, rankraščių ir senų spaudinių, regėjimo negalią turintiems vartotojams skirto, mainų/atsarginio fondų.

Nestacionaraus darbo formų panaudojimas didinant bibliotekos dokumentų prieinamumą

Dokumentų prieinamumą didina kaimų filialų išoriniai aptarnavimo punktai ir knygnešiai.

Apie šias darbo formas skaitykite I skyriuje „Nestacionarus aptarnavimas“.

	Išoriniai aptarnavimo punktai		Mobilūs paslaugų punktai		Knygnešystė	
	Aptarnautų vartotojų skaičius	Išduota dokumentų (fiz. vnt.)	Aptarnautų vartotojų skaičius	Išduota dokumentų (fiz. vnt.)	Aptarnautų vartotojų skaičius	Išduota dokumentų (fiz. vnt.)
KF	3	40	0	0	249	7152
MF	0	0	0	0	40	950
VB	0	0	0	0	39	556
Iš viso	3	40	0	0	328	8658

Tarpbibliotekinio abonemento panaudojimas didinant bibliotekos dokumentų prieinamumą

TBA paslaugą biblioteka siūlo visiems savo lankytojams, kurie norimo dokumento/ų neranda Tauragės krašto bibliotekose. Pastebima, kad besinaudojančių šia paslauga lankytojų skaičius didėja, pavyzdžiui, 2019 m. dėl TBA kreipėsi 29 asmenys, 2020 m. - 50 asmenų. Jei 2019 m. užsakėme 38 dokumentus, tai 2020 m. - 57 dokumentus. Matyti, kad šios paslaugos poreikis didėja, džiugina ir tai, kad nėra pasitaikę atvejų, jog tam tikros užklauskos nebūtume galėję įvykdyti.

Pastebima tik ši problema – negarantuojama, kad užsakytas leidinys iš viso bus gautas arba gautas taip greitai, kaip tikisi bibliotekos klientas (į tai įeina ne tik dokumentų siuntimo laikas, bet ir tai, kad tam tikras leidinys būna skaitomas ir dar negražintas į kito miesto biblioteką).

Bibliotekos fondo vidaus cirkuliacijos panaudojimas didinant bibliotekos dokumentų prieinamumą

2020 m. iš Viešosios bibliotekos filialų darbuotojos iš viso pasiskolino 50 leidinių. Šie dokumentai naudojami filialuose organizuojamoms parodoms, leidinių asortimentui pajavairinti, vartotojų poreikiams tenkinti. Aktyviai skolinasi Dauglaukio, Norkaičių ir Pagramančio filialų darbuotojos. Iš VB Vaikų literatūros fondo 10 leidinių skolinasi A. Vymerio miesto, Pagramančio ir Taurų kaimų filialų darbuotojos. Informacijos skyriaus kraštotyros dokumentai buvo skolinami A. Vymerio, Batakių bei Norkaičių bibliotekininkių ruošiamoms parodoms.

Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo

2020 m. nurašyta 4,5 % viso dokumentų fondo (VB – 1 %, MF – 0,5 %, KF – 3 %). Daugiausia dokumentų nurašyta VB Abonemente – 1409 fiz. vnt.

Susidėvėję dokumentai sudarė 55 %, neaktualūs - 44 %, skaitytojų prarasti - 1 % visų nurašytų dokumentų. Dokumentų nurašymo priežastys: susidėvėję - 7215 fiz. vnt., praradę aktualumą - 3854 fiz. vnt., skaitytojų prarasti - 54 (iš jų daugiausia skaitytojų prarastų VB Abonemente ir vaikų literatūros skyriuje - po 24 fiz. vnt).

Dokumentų nurašymas	2019		2020		+ -
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	
VB	5926	4597	2625	1609	-3301
MF	1141	811	1248	518	+107
KF	8862	4034	7250	2014	-1612
Iš viso:	15929	4604	11123	2161	-4806

Dokumentų fondo apsauga

Dokumentų fondas tikrinamas kas 5 - 10 metų. Viešosios bibliotekos fondas paskutinį kartą patikrintas 2012 - 2013 m., vykdant dokumentų barkodavimą. 2020 m., išeinant iš darbo ilgametei darbuotojai Ramunei Aldonai Palekaitei, vyko Eičių kaimo filialo dokumentų fondo patikrinimas. Dažniausiai filialų fondai tikrinami keičiantis darbuotojams.

Dokumentų fondo apsauga rūpinasi skyrių ir filialų vedėjai, filialų vyr. bibliotekininkai. Ypač vertingi ir nauji leidiniai pagal patvirtintas taisykles VB abonemente išduodami už užstatą.

Leidinius bibliotekose remontuoja pačios darbuotojos, savanoriai, skaitytojai vaikai.

2020 m. rajono bibliotekose buvo 490 skolininkų, VB - 267, filialuose – 223.

Skolininkams siunčiami raštiški įspėjimai apie jų negrąžintas knygas el. paštu, Facebook, telefonu ir siunčiami laiškai nurodytu gyvenamosios vietos adresu. Jei visos minėtos priemonės neveiksmingos, vykstama į skolininko namus.

Siekiant kontroliuoti skolininkų skaičių, už naujausias/populiariausias knygas imame užstatą, kuris vartotojus įpareigoja grąžinti leidinį laiku. Jei skolininkas prarado leidinį, tuomet jam tenka atlyginti už padarytą žalą bibliotekai, surandant tokį pat lygiavertį leidinį. Jei pakeisti neįmanoma, žalą vartotojas privalo atlyginti teisės aktu nustatyta tvarka. Neretai susiduriama su tokiomis skolininkų problemomis kaip vartotojų emigracija į užsienį, gyvenamosios vietos pakeitimas, vartotojo mirtis.

Bibliotekininkės didelį dėmesį skiria skolininkų išieškojimui, kiekvieną dieną į darbo planą įsitraukia uždavinį – kontaktavimas su skolininkais. Dažniausiai rezultatas džiugina ir skolininkas grąžina leidinius.

Dokumentų skaitmeninimas

Kasmet atrenkami bei skaitmeninami krašto paveldo objektai. Atrenkant kultūros paveldo objektus skaitmeninimui yra formuojamos būsimos skaitmeninės kolekcijos, numatomas geresnis jų išsaugojimas. Dokumentai skaitmeninimui atrenkami

pagal unikalumą, išliekamąją vertę. Skaitmeninimui atrenkamos archyvuose saugomos fotografijos, rankraščiai, skenuojami susidėvėję laikraščių „Leniniečių balsas“, „Tauragiškių balsas“ komplektai. Krašto paveldo objektų skenavimas bei metaduomenų kūrimas VB Informacijos skyriuje yra dar pakankamai naujas darbo baras, tačiau kasmet stengiamės peržiūrėti krašto paveldo objektus, atrinkti, nuskenuoti, patalpinti įsigytose laikmenose ir sukurti metaduomenis. Šiomet (ne VEPIS) nuskenuota iš viso 105 KPO: 70 (vaizdų - 140) kraštotyrinių nuotr., 35 rankraščiai bei dokumentai. Viso vaizdų - 175. Jie talpinami papildomame kietajame diske ir 2020 m. pabaigoje įsigytame Failų serveryje „Debesyse“.

Suskaitmeninta dokumentų	Fiz. vnt.	% nuo viso dokumentų fondo
Knygų	0	
Periodinių leidinių komplektų (numerijų)	5 komplektai (559 nr.)	0,002
Garsinių dokumentų (Tauragiškių atsiminimai apie sausio 13-ąją)	1	0
Fotografijų	80	0,0003
Tauragės ir Šilalės kino teatrų repertuarai (1979-1990)	96	0,0004
Iš viso	735	0,003

„Virtualios elektroninio paveldo sistemos plėtra" (VEPS)

2020 m., bendradarbiaujant su Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešąja biblioteka, nuskenuoti rajono laikraščių „Leniniečių balsas“ 1987, 1988, 1989 m. komplektai, bei „Tauragiškių balsas“ 1990 m. komplektas. Iš viso: numerių skaičius - 545, vaizdų skaičius - 5334. Nuskenuotas Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio Tauragės rajono dvisavaitinis leidinys „Mūsų žinios“, 1989, 1990 m. 15 numerių, vaizdų skaičius - 60. Dailininkės Jadvygos Lengvinaitės archyvas: nuskenuota 10 fotografijų ir joms sukurti metaduomenys (10), vaizdų skaičius - 20. Iš viso nuskenuota 5414 vaizdų.

KPO pavadinimas	Tipas	Objektų skaičius	Vaizdų
Mūsų žinios	Laikraštis	15	60
Leniniečių balsas	Laikraštis	425	4270
Tauragiškių balsas	Laikraštis	120	1064
Dailin. J. Lengvinaitės archyvas	Fotografijos	10	20
Iš viso:		570	5414

VIII. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA

Tyrimai

2020 m. atsakyta į anketas „Lietuvos viešosios bibliotekos: darbas karantino režimu“ ir „Dėl Kultūros paveldo objektų skaitmeninimo paslaugų tyrimo“, Kultūros ministerijos programos „Kurk Lietuvai“ projekto „Medijų ir informacinio raštingumo ugdymo kultūros įstaigose modelio kūrimas“ apklausoje, kurioje buvo analizuojama Lietuvos viešųjų bibliotekų įsitraukimas į medijų ir informacinio raštingumo (MIR) veiklas.

Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo, Vaikų literatūros, Informacijos, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo, Metodikos skyrių vedėjos kiekvienais metais atlieka savo veikos sričių rajono bibliotekų veiklos analizę. Pirmojo karantino metu keletą kartų analizuoti ir įvairioms institucijoms teikti duomenys apie rajono bibliotekų darbą (Nuotolinis darbas, prastovos, nedarbingumas, darbas darbo vietoje ir kt.)

Tauragės rajono savivaldybės administracijos Centralizuota vidaus audito tarnyba atliko Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos filialų, esančių mažesnėse kaimiškose vietovėse, paslaugų teikimo apimčių 2019 m. laikotarpiu, auditą. Auditas vyko 2020-06-18 – 2020-10-09 su trumpomis pertraukomis. Audituojama Dacijonų, Dapkiškių, Dauglaukio, Kęščių, Norkiškės, Pilsūdų, Sartininkų, Šakviečio, Trepų ir Visbarų kaimų paslaugų teikimo apimčių veikla 2019 m. Audito tikslas: kaimų filialų veiklos apimčių vertinimas, išsiaiškinant jų prieinamumą, pasiekiamumą, lankomumą ir paklausą.

Metodinė veikla

2020 metais Metodikos skyriaus veiklos tikslas nesikeitė. Buvo siekiama stiprinti filialų darbuotojų kompetenciją, ugdyti motyvuotą, aktyvų, paslaugų ir su bendruomene komunikuojantį bibliotekininką, užtikrinantį profesionalų ir kokybišką vartotojų aptarnavimą. Ataskaitiniai metai rajono bibliotekoms pilni iššūkių. Dėl COVID-19 paskelbus karantiną Lietuvoje, teko perplanuoti veiklas ir teikti nuotolines, virtualias ir ekstensyvias (be kontakto su lankytojais) paslaugas. Metodininkams taip pat iškilė naujų uždavinių ir ieškojimų kaip tuos iššūkius įveikti. Bendravimas ir bendradarbiavimas su rajono bibliotekininkais persikėlė į virtualią erdvę.

Bibliotekininkų kvalifikacijos organizavimas.

Ataskaitiniais metais rajono filialų darbuotojai dalyvavo įvairiuose mokymuose, seminaruose, konferencijose, mokėsi individualiai. Pagal poreikį bibliotekos struktūrinių padalinių ir filialų darbuotojams buvo teikiamos gyventojų mokymų apskaitos, e. darbo dienoraščio pildymo, ataskaitų pildymo ir kitos konsultacijos. Filialų darbuotojai dalyvavo 7 pasitarimuose. Jų metu rajono bibliotekų darbuotojai analizuoja gerąją bibliotekinio darbo patirtį ir bibliotekų veiklą, dalinasi projektinės veiklos patirtimi, susitinka su kolegomis iš kitų rajonų, kitų įstaigų, įmonių atstovais. Viename iš pasitarimų apsilankė Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos Regiono bibliotekų ir kultūros skyriaus vadybos skyriaus vedėja Daiva Nakrošienė su pranešimu „Emocinio intelekto pasekmė – kūrybiškumas“. Organizuoti išvažiuojamieji pasitarimai, kurių metu aplankyti rajono filialai, Šakių

rajono savivaldybės viešoji biblioteka, Zylių dvaras, Sudargo piliakalnių kompleksas. Karantino laikotarpiu organizuoti 3 nuotoliniai pasitarimai, naudojantis Google Meet ir Microsoft Teams platformomis. Jų metu paskelbti „Geriausio metų bibliotekininko“ nominantai, aptarti aktualūs bibliotekinio darbo klausimai.

Organizuoti pradiniai mokymai pradėjusioms dirbti Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo ir Vaikų literatūros skyrių vedėjoms.

Dėl karantino sumažėjus vartotojų bibliotekose, darbuotojai daugiau dėmesio skyrė savo kvalifikacijos tobulinimui. 2020 m. filialų darbuotojai tobulinosi ne tik tiesioginiuose kvalifikacijos tobulino veiklose, bet ir dalyvavo 81 nuotoliniame užsiėmime (31 konferencija, 20 seminarų, 30 mokymų).

Vasario mėnesį organizuota tradicinė išvyka į Vilniaus knygų mugę ir Trakus.

Pasitarimuose rajono bibliotekų darbuotojos pasveikintos asmeninių sukakčių proga, taip pat pristatytos naujos darbuotojos, pradėjusios dirbti viešojoje bibliotekoje.

2020 m. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų komisijose dalyvavo filialų bibliotekininkės: Gitana. Ežerskienė (Visbarai), Augenija. Pukelienė (Šakvietis), Virginija Lukošienė (Trepai), Zita Jakienė (Žygaičiai), Regina Jurgilienė (Dacijonai) ir Ona Kniurienė (Baltrušaičiai).

Praktinės pagalbos teikimas.

2020 m. praktinė pagalba dažniau buvo teikiama nuotoliniu būdu – internetu, telefonu. Kiek leido kontaktinis bendravimo būdas – lankytasi filialuose. Juose vykdyta veiklos priežiūra, teiktos individualios konsultacijos bibliotekų veiklos, darbo su informacinėmis technologijomis klausimais. Nemažai dėmesio skirta darbo vietų, tinklo, įrangos priežiūrai, nustatyti gedimai buvo šalinami, vykdomas kompiuterių programinės įrangos atnaujinimas. Visi viešosios bibliotekos filialai skaitytojus aptarnauja automatizuotai naudodami LIBIS Skaitytojų aptarnavimo sistemę. Darbuotojams pristatomos LIBIS naujovės, atnaujinamos žinios, vedami mokymai ir konsultacijos. Vykdam šias veiklas, kyla labai rimtų problemų – nepataisomai genda darbuotojų kompiuteriai, nes jie techniškai ir moraliai pasenę. Vykdomuose projektuose filialų darbuotojams nenumatytas kompiuterių atnaujinimas. Pusę išvykų skaičiaus sudaro etatinių metodininkių apsilankymai filialuose.

2020 m. filialuose lankytasi 34 kartus, vidutiniškai 1,3 karto 1-oje bibliotekoje.

Bendradarbiaujama su kitų žinybų bibliotekomis, metodinė pagalba teikiama pagal poreikį, dažniausiai dėl statistinių ataskaitų pateikimo LIBIS statistikos modulyje.

Metodikos skyriaus vedėja D. Pukelienė parengė 2021 m. žymių datų kalendorių, rinko medžiagą apie rajono bibliotekas ir darbuotojus spaudoje, analizavo ir apibendrino rajono filialų mėnesinius renginių planus, 2020 metų filialų veiklos planus, kas mėnesį teikė Lietuvos nacionalinei M. Mažvydo bibliotekai ataskaitą apie gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymus bei konsultacijas. Toliau tęsiamos projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklos – skaitmeninio raštingumo mokymai gyventojams.

IX. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS

Bibliotekos organizacinė struktūra

2020 m. rajone dirbo Viešoji biblioteka, A. Vymerio vardo miesto, Skaudvilės miesto ir 24 kaimų filialai.

Viešojoje bibliotekoje dirbo Skaitytojų aptarnavimo, Vaikų literatūros, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo, Informacijos ir Metodikos skyriai. Skaitytojų aptarnavimo skyrius rūpinasi rajono suaugusių vartotojų aptarnavimu, Vaikų literatūros skyrius – vartotojų vaikų aptarnavimu, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius atsako už rajono bibliotekų aprūpinimu dokumentais, Informacijos skyriaus darbuotojos – už informacinį vartotojų aptarnavimą, Metodikos skyrius rūpinasi filialų veikla, ją koordinuoja, teikia metodinę pagalbą švietimo įstaigų bibliotekoms.

Pagal 2013 m. balandžio 27 d. Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintą etatų sąrašą rajono bibliotekose buvo 61 etatas. Miesto filialuose dirbo 4 bibliotekininkės, 24 kaimų filialuose – 16 darbuotojų dirbo pilnu krūviu, 8 darbuotojos – ne visu etatu (33 % visų kaimų filialų darbuotojų).

Bendroji darbuotojų charakteristika

	Yra etatų	Iš jų bibliotekininkų
VB	34.5	24
MF	4.25	4
KF	22.25	24
Rajone	61	52

Iš 61 rajono bibliotekų darbuotojo 52 yra profesionalūs bibliotekininkai. Profesionalių bibliotekininkų, turinčių profesinį išsilavinimą yra 20 (38 % nuo visų bibliotekininkų darbą dirbančių darbuotojų skaičiaus). Viešojoje bibliotekoje dirba 24 profesionalūs bibliotekininkai, 18 turi aukštąjį (iš jų – 6 turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą), 5 aukštesnįjį išsilavinimą (iš jų – 5 turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą). Miesto filialuose iš 4 bibliotekininkų 2 turi aukštąjį (iš jų – 1 turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą), 2 aukštesnįjį išsilavinimą (iš jų – 2 turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą). Kaimų filialuose iš 24 bibliotekininkų 10 turi aukštąjį (iš jų – 2 turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą), 9 aukštesnįjį išsilavinimą (iš jų – 4 turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą).

Profesionalių bibliotekininkų išsimokslinimas		
	aukštasis	aukštesnysis
VB	18	5
MF	2	2
KF	10	9
Rajone	30	16

2020 m. iš šalių susitarimu atleistos Vaikų literatūros skyriaus vedėja, Eičių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė ir Informacijos skyriaus vyr. bibliografė. Po konkursų, skelbtų VATIS sistemoje, Tauragės rajono savivaldybės ir Viešosios bibliotekos svetainėse, į darbą priimtos Skaitytojų aptarnavimo ir Vaikų literatūros skyriaus vedėjos. Darbuotojų kaita nedidelė, į darbą priimamos darbuotojos, labiausiai atitinkančios keliamus reikalavimus.

Darbuotojų profesionalumo ugdymas

2020 m. kvalifikaciją kėlė 43 darbuotojai (Viešosios bibliotekos – 21, Miesto filialų – 4, Kaimų filialų – 18). Vidutiniškai 1 rajono bibliotekų specialistas kvalifikaciją kėlė 0,8 karto.

Tarptautiniuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose nedalyvauta.

7-i rajono bibliotekų darbuotojai dalyvavo 5-iuose Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos kvalifikacijos kėlimo renginiuose: stažuotėje – mokymuose „3D modeliavimas ir spausdinimas“ (1 darbuotoja), mokymuose „Media 3“ (2 darbuotojos), „Kūrybinio paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės“ (1 darbuotoja), „Biblioterapijos metodikos ir jų taikymo technologijos“ (2 darbuotojos), „Vilnos kambario“ edukatorių (1 darbuotoja) mokymuose.

3 darbuotojos vyko į konferenciją „Biblioterapija. Knyga gali prakalbinti ir gydyti“ Birštone, 1 darbuotoja – į konferenciją „Šiuolaikinė biblioteka: galimybės bendruomenei“ Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešojoje bibliotekoje.

Informacijos skyriaus vedėja ir vyr. bibliografė tobulinosi Klaipėdos universitete vykusiuose EBSCO Publishing duomenų bazių, „Turinio skaitmeninimas ir metaduomenų kūrimas“ Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje mokymuose. Skaitytojų aptarnavimo skyriaus darbuotoja dalyvavo tarptautinio projekto „Verslumo įgūdžiai moterims skaitmeniniame pasaulyje“ renginiuose Vilniuje ir Kaune.

Bibliotekininkai kvalifikaciją kėlė Švietimo mainų paramos fondo mokymuose „EPALER EPAL platforma – kokybiška mokymosi ir projektinės veiklos partnerių paieškos erdvė“, VŠĮ „Švietimo tinklas“ mokymuose „Skaitymo skatinimas. Kalbos gebėjimų ugdymas“, „Šventės: jų organizavimo būdai, originalūs puošybos elementai dekoruojant aplinką“, Klaipėdos universiteto mokymuose „Socio-pedagoginiai biblioterapijos aspektai Dienos centruose“, LIONS QUEST seminare „XXI amžiaus socialinės ir emocinės kompetencijos „Paauglystės kryžkelės“, „UAB DOREVI“ mokymuose „Dokumentų valdymo aktualijos ir pokyčiai, įgyvendinant dokumentų valdymo reformą“.

Rajono bibliotekininkai dalyvavo projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymuose „Viešosios paslaugos internetu“, „Skaitmeninės technologijos TAU: ateik, sužinok, išmok“, „Pristatymų rengimas“, „Kūrybinio paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės“, „Skaičiuoklė darbui ir namams“, „Sumaniau apsipirkime ir atsiskaitykime internetu“.

Lietuvos Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka organizavo nuotolinius mokymus „Kaip sudominti paauglį knygą?“, „Vaikų ir paauglių literatūra: tarp stabilumo ir kismo“, Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešoji biblioteka - „Kaip tapti draugiškesnėmis bibliotekomis autizmo spektrą turintiems žmonėms“, VŠĮ Kūrybos artelė - „Kultūros organizacijų veikla: nuo socialinės partnerystės link vietos bendruomenės įveiklinimo“, „SafeTalk“ - „Kaip atpažinti savižudybės pavojų“.

Rajono bibliotekų darbuotojai vyko į Kretingos rajono savivaldybės M. Valančiaus viešojoje bibliotekoje vykusią projekto „Prisijungusi Lietuva“ apskrito stalo diskusiją, Lietuvos bibliotekininkų draugijos suvažiavimą, Vilniaus knygų mugę, Klaipėdos apskrities viešosios I. Simonaitytės bibliotekos knygų mugę ir nacionalinės akcijos „Vasara su knyga“ uždarymo renginį, XIX-ąją Žemaitijos bibliotekininkų suvažiavimą „Bibliotekininkų spiečius 2020“ Jurbarko rajone, Šakių viešąją biblioteką, Rambyno regionio parko šventę „Paskutiniai gandro pavakariai“.

Per 2020 m. rajono bibliotekininkams organizuoti 7 pasitarimai, iš jų 3 nuotoliniu būdu per Google Meet ir Microsoft Teams, ZOOM programas. 2020 m. filialų darbuotojai tobulinosi ne tik tiesioginiuose kvalifikacijos tobulino veiklose, bet ir dalyvavo 81 nuotoliniame užsiėmime – 31 konferencijos, 20 seminarų, 30 mokymų.

Darbuotojų įvertinimas ir skatinimas

2020 m. visų rajono bibliotekų specialistų darbas įvertintas gerai.

Darbuotojų skatinimui LBD Tauragės skyrius ir Profesinė sąjunga organizavo išvykas į Vilniaus ir Klaipėdos knygų mugės, į Zanavykų muziejų ir Zyplių dvarą.

Profesinė sąjunga Kalėdų proga darbuotojų vaikams suruošė saldžias dovanėles.

Nacionalinės bibliotekų savaitės metu „Metų bibliotekininke“ išrinkta Laisvutė Pavalkienė, Batakių kaimo filialo vyr. bibliotekininkė.

X. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ

2020 m. įgyvendinant Tauragės rajono savivaldybės ir Aplinkos apsaugos ministerijos finansuotą projektą „Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geotermiškės energijos, biokuro ar kitų) panaudojimas visuomeninės ir gyvenamosios (įvairių socialinių grupių asmenims) paskirties pastatuose“ ant Viešosios bibliotekos pastato stogo įrengta fotovoltinė saulės elektrinė. 2020 m. balandžio 22 d. Tauragės rajono savivaldybės Taryba priėmė sprendimą „Dėl pritarimo įgyvendinti projektą „Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos rekonstrukcija“.

2020 m. balandžio 22 d. Tauragės rajono savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. 1-121 „Dėl pritarimo įgyvendinti projektą „Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos rekonstrukcija“ pradėtas Viešosios bibliotekos priestato projektavimas. Jeigu bus gautas finansavimas - išsispres Vaikų literatūros skyriaus perkėlimo klausimas.

Tauragės rajono Gaurės seniūnijos ir rajono savivaldybės lėšomis suremontuotos Kunigiškių kaimo filialo patalpos, bibliotekos lėšomis nupirkti nauji baldai. Reikalingas remontas Adakavo, Eičių, Visbarų kaimų, A. Vymerio miesto filialuose. Visi bibliotekos yra šildomos. Iki 2020 m. pabaigos kaimų filialų patalpos priklausė seniūnijoms, kurios rūpinosi remontu.

Naujomis lentynomis aprūpinti Gaurės (12 vnt.), Dapkiškių (10 vnt.), Kęščių (9 vnt), Kunigiškių (10 vnt.) kaimų filialai. Gaurės kaimo bibliotekai nupirkti laisvalaikio baldai. Naujų baldų reikia Adakavo, Dauglaukio, Eičių, Mažonų kaimų, A. Vymerio miesto filialams.

Nauja įranga (37411,10 Eur.) aprūpinti 7 viešosios interneto prieigos taškai Viešojoje bibliotekoje, VB Vaikų literatūros skyriuje, A. Vymerio, Skaudvilės miesto filialuose (20 kompiuterių, 4 spausdintuvai, 4 projektoriai, 3D spausdintuvas (VB), 4 bevielio ryšio prieigos įrenginiai, 2 darbo stotys, stacionarus kompiuteris, grafinė planšetė, konstruktoriai, rašalinis spausdintuvas, programavimo rinkiniai, programinė įranga). Labai ilgai užtrunka įrangos perdavimas iš Savivaldybės. Reikalingas kompiuterių darbuotojams atnaujinimas.

Už Viešosios bibliotekos lėšas nupirkti 2 spausdintuvai, 1 dokumentų skeneris, kuriuo galima kokybiškai skenuoti krašto paveldo objektus - laikraščius, knygas, kraštotyriminius dokumentus bei rankraščius. Metų pabaigoje įsigyta bylų saugojimo paslauga „Debesyse“, kur bus saugojama suskaitmeninta kraštotyriminė informacija.

Interneto ryšys prieinamas visose rajono bibliotekose.

Telefonais aprūpinti 2 Viešosios bibliotekos skyriai ir 8 filialai.

Viešoji biblioteka turi 2 automobilius - VW Jetta (2005 m.) ir Citroen Jumpy (2009 m.).

XI. FINANSAVIMAS

Gauta lėšų (eurais)						
Iš biudžeto (steigėjo, valstybės lėšos)	Iš jų:		Už mokamas paslaugas	Fizinių, juridinių asmenų parama	Programų projektų lėšos	Iš viso
	Steigėjo lėšos dokumentams įsigyti	Periodikos prenumeratai				
769144.4	0	12918	1424.5	1265.68	59019.26	830853.84
Išlaidos (eurais)						
Darbo užmokesčiui	Dokumentams įsigyti			Automa tizacijai	Kitos išlaidos	Iš viso
	knygoms	periodikos prenumeratai	elektroniniams dokumentams			
704603.09	65430	12918	830	8900	125308.13	917989.22

2020 m. savivaldybės biudžeto lėšų planas buvo 774951 Eur., gauti asignavimai - 769144,40 Eur. Planas neįvykdytas 5806,60 Eur. (liko nepanaudota darbo užmokesčio dėl darbuotojų ligos). Iš viso iš savivaldybės biudžeto lėšų darbo užmokesčiui su soc. draudimu panaudota 705460,07 Eur, prekėms ir paslaugoms - 53728,10 Eur, socialinėms išmokoms - 11380,73 Eur. turtui įsigyti - 5702,36 Eur. 2020 m. spec. programų lėšų planas buvo 1720 Eur, faktinės įmokos į savivaldybės biudžetą - 1719,03 Eur, Gauti ir panaudoti asignavimai - 1424,50 Eur. 2020 m. gruodžio 31 d. 908,95 Eur. palikta savivaldybės surenkamojoje sąskaitoje ir pagal atskirą sąmatą bus panaudotos 2021 m. I ketvirtyje. Planas įvykdytas, nes dėl pandemijos buvo sumažintas.

LR Kultūros ministerija dokumentams įsigyti iš valstybės biudžeto skyrė 37663 Eur., ir dar papildomai 27767, iš viso skirta 65430 Eur. Lietuvos kultūros taryba projektams vykdyti skyrė 3910 Eur. Lietuvos Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka aprūpino 93 vnt. kompiuterinės technikos už 37411,10 Eur. - atnaujinti viešosios interneto prieigos taškai Adakavo, Baltrušaičių, Gaurės, Dapkiškių, Eičių, Lomių, Mažonų kaimų filialuose.

Tauragės rajono savivaldybė projektų vykdymui skyrė 8672 Eur., iš kurių dėl pandemijos 1550 Eur. neįsisavinti ir grąžinti į biudžetą. Pagal LR labdaros ir paramos įstatymą gauta 915,68 Eur., paramos 350 Eur.

2020 m. ant Viešosios bibliotekos stogo įrengta Saulės elektrinė, kurios įrengimui Aplinkos apsaugos ministerija skyrė 17204,90 Eur. Tauragės rajono savivaldybė - 5702,36 Eur.

Trūkstant savivaldybės biudžeto lėšų neatnaujinama darbuotojų kompiuterinė technika, negalima jiems pagerinti darbo sąlygų. Nedidelės lėšos komandiruotėms darbuotojams leidžia kelti kvalifikaciją tik Lietuvoje arba dalyvauti nemokamuose profesiniuose mokymuose. Trūksta lėšų darbuotojų motyvacijai: mokėti deramus priedus, išmokas už papildomus, pareigybėse nenumatytus darbus, už labai gerai atliktas užduotis. Nededėja lėšos periodinių leidinių prenumeratai, nors leidiniai brangsta. Ne visi filialų darbuotojai turi darbinius mobiliuosius telefonus, negauname lėšų naujų paslaugų teikimui - knygų biblioterminalams, kitoms papildomoms bibliotekinėms paslaugoms.

XII. IŠVADOS

STIPRYBĖS:

Bibliotekoje nuolat kuriamos ir įgyvendinamos įvairios skaitymo skatinimo, edukacinės ir informacinės kompetencijų ugdymo programos įvairaus amžiaus lankytojų grupėms. Didelė bendradarbiavimo ir bendrų projektų su kitomis įstaigomis įgyvendinimo patirtis.

Praeję metai įrodė, kad biblioteka gali prisitaikyti ir pritaikyti savo veiklas visomis situacijomis. Paskelbtas karantinas įveiklino 3D spausdintuvus, o renginius ir parodas perkėlė į virtualią erdvę, išlaisvino darbuotojų fantaziją ir išmonę. Dažnu atveju - tai net didesnis plusas, nes susitikimus su rašytojais stebėjo ne tik mūsų miesto, bet ir visos Lietuvos gyventojai. Tą rodo gyvų transliacijų prisijungimai ir peržiūros. Skaitytojai įrodo, kad knygos – viena iš gelbėjimosi priemonių nuo karantino.

Dėl dvigubo finansavimo iš leidyklų nupirka 7315 fiz. vnt. dokumentų (2019 m. - 4074 fiz. vnt.).

Ant bibliotekos stogo įrengta fotovoltinė saulės elektrinė iš Klimato kaitos projekto lėšų. Taip biblioteka prisideda prie švaresnės aplinkos kūrimo ir lėšų taupymo.

SILPNYBĖS:

- Būtina patalpų rekonstrukcija ir plėtra, pritaikant jas informacinių, edukacinių, laisvalaikio ir kūrybinių veiklų organizavimui;
- Atsirandantis poreikis atnaujinti ir papildyti informacinių ir komunikacinių technologijų bazę;
- Nepakankamai išnaudojamos virtualios paslaugos ir interaktyvios programos vaikams ir jaunimui pritraukti, jų buvimo laikui bibliotekoje prailginti;
- Nepakankama laisvalaikio, edukacinių, kūrybinių ir kultūrinių veiklų, kurios paskatintų žmones dažniau lankytis bibliotekoje ir praleisti joje daugiau laiko, pasiūla, per mažai edukacinių, kūrybinių ir kultūrinių veiklų pasiūla moksleivių atostogų metu;
- Riboti materialiniai ištekliai neleidžia atnaujinti ir sukurti patogaus interjero ir darbo sąlygų, darbuotojai dirba su sena kompiuterine technika;

- Senstanti informacinė literatūra (studentams reikalinga ne senesnė kaip 5 metų) neleidžia besimokančiam jaunimui kokybiškai rašyti baigiamuosius darbus ir menkina bibliotekos autoritetą;
- Nepakankamai išnaudojamas projektinis finansavimas – projektų galime pateikti, bet trūksta žmogiškųjų resursų juos įgyvendinti.

GALIMYBĖS:

- Naujas darbo baras - krašto paveldo objektų skaitmeninimas, reikalaujantis daugiau laiko sąnaudų ir kuriam trūksta patyrimo, tačiau kasmet dirbant įgūdžiai gerėja, aiškėja pati atrankos, metaduomenų rinkimo ir aprašymo sistema;
- Projektų finansavimo paieška naujoms paslaugoms, įskaitant eksperimentines, diegti bei bibliotekos materialinei bazei gerinti;
- Bendradarbiavimas su regiono bibliotekų vaikų skyriais, mokyklų bibliotekomis ir kitomis kultūros įstaigomis, inicijuojant bendras programas ir projektus leidžia plėsti veiklų galimybes;
- Neformalaus ugdymo, kūrybinių, kultūrinių, informacinės visuomenės programų įgyvendinimas per eksperimentines paslaugas leistų padidinti vartotojų skaičių. Skirtingo amžiaus vaikų ir jaunimo tikslinių grupių poreikius orientuotų kultūros produktų ir paslaugų įvairovės plėtros galimybės, siekiant pritraukti didesnį lankytojų skaičių bei ilginti jų buvimo bibliotekoje laiką;
- Viešoji biblioteka gali tapti vietos bendruomenės centru;
- Siekiant pritraukti didesnį lankytojų skaičių, reikia platesnio virtualių paslaugų ir interaktyvių technologijų panaudojimo.

GRĖSMĖS:

Karantinas ir sugriežtinta vartotojų aptarnavimo tvarka davė ir neigiamų rezultatų: sumažėjo lankytojų, registruotų vartotojų, neįvykdyti projektai ar pakeistas jų pobūdis, perkeliant į virtualią erdvę. Mažėja poreikis tradicinėms paslaugoms. Žmogiškųjų resursų stoka, rengiant ir vykdant projektus, silpnina jų kokybę. Profesinės kompetencijos reikalavimai kyla, o senstanti bibliotekinė bendruomenė nespėja įsisavinti naujovių.

Be abejo, daug neigiamos įtakos daro mažėjantis gyventojų skaičius, ypač kaimuose. Kyla grėsmė bibliotekų egzistavimui.

2020 m. ataskaitą rašė:

Greta Dagienė - LIBIS administratorė

Daiva Kiniulienė - Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja

Raselė Pocienė - Informacijos skyriaus vedėja

Oksana Piečienė - Vaikų literatūros skyriaus vedėja

Martyna Pikoraitienė - Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja

Laima Pikčiūnienė - vyr. bibliografė kraštotyrai

Danutė Pukelienė - Metodikos skyriaus vedėja

Danutė Tauginaitė - Direktoriaus pavaduotoja

Agnė Vitartaitė – Projektų vadovė

Ramūnas Vitkevičius – Direktorės pavaduotojas ūkio reikalams

Milda Urbonienė – Vyr. buhalterė

Respublikos 3

72252 Tauragė

www.tauragevb.lt

El. paštas: tsvb@tauragevb.lt